

Град Панчево
Тим за израду Програма развоја спорта Града Панчева 2015–2018.

ПРОГРАМ РАЗВОЈА СПОРТА ГРАДА ПАНЧЕВА за период од 2015–2018.

– децембар 2015. –

Финансијска подршка процеса израде Програма развоја спорта Града Панчева 2015–2018:

- Град Панчево

Техничка и административна подршка процеса израде Програма развоја спорта Града Панчева 2015–2018:

- Градска управа Града Панчева – Секретаријат за јавне службе и социјална питања;
- Одсек за културу, информисање, спорт, бригу о младима и цивилни сектор;
- Спортски савез Панчево и ЈКП „Младост“ Панчево;
- Лектура: Дана Марија Сердар.

Текст Програма развоја спорта Града Панчева 2015–2018. припремили:

- Биљана Миоч – координаторка Радне групе „Рекреација и 'спорт за све“”, Александар Фаркаш – координатор Радне групе „Спортска инфраструктура“, Бранко Крсмановић – координатор Радне групе „Спортски стручњаци и стручњаци у спорту“, Иван Миливојевић – координатор Радне групе „Деца и омладина – школски спорт“, Предраг Стојадинов – координатор Радне групе „Спортски таленти и врхунски спортисти и спортисткиње“, Зоран Ђурђевић – координатор Радне групе „Спречавање насиља у спорту, антидопинг и спортска медицина“, Марија Ђурчин – стручна сарадница за истраживање и анализу стања;
- Ненад Малетин – координатор Тима за израду Програма развоја спорта Града Панчева 2015–2018.

0. Предговор

Програм развоја спорта Града Панчева представља, пре свега, широки консултативни процес с учесницима у систему спорта приликом њене израде, а затим и документ којим је одређен оквир деловања, конкретне мере и циљеви, с дефинисаним индикаторима успешности и странама одговорним и задуженим за спровођење предложених активности. Овај документ израђен је у партнерству са свим одговорним и заинтересованим странама у циљу његове одрживости, транспарентности и демократичности у процесу његовог развоја, а који обезбеђују и његову одрживост и реализацију. Израда овог програма развоја спорта, представља континуитет националне и градске политике планирања и унапређења система спорта.

Овај документ доносимо с циљем стварања система спорта у коме ће свако имати право да се бави спортом, ради развоја своје личности, одржавања доброг здравља, побољшања физичких способности, бољег и сврсисходнијег коришћења слободног времена, унапређења квалитета живота и постизања врхунских спортских резултата, који ће допринети и развоју града. Овај Програм обезбеђује: да сви грађани имају једнаке могућности да се баве спортом, кроз пружање одговарајућих услова и програма свих врста и обезбеђивање одговарајућег стручног кадра; осигурање темеља система спорта: спорт у школама и све видове укључивања талената, деце и младих у спортске активности; планирање, изградњу и реконструкцију потребних спортских објеката и опреме; подршку и подстицај бављењу спортом на највишем нивоу, уз постизање врхунских спортских резултата на највећим спортским такмичењима; смањење насиља у спорту, спречавање допинга, унапређење спортске медицине и промоцију здравих стилова живота, рекреације и физичке културе. Остваривањем ових циљева доприносимо личном и друштвеном развоју кроз креативне активности и рекреацију, који служе задовољењу човекове потребе за физичким вежбањем ради личног физичког и менталног благостања.

Спорт је посебно вредан за савремени свет који се брзо мења и који се, с једне стране, карактерише повећањем слободног времена, а с друге стране, урбанизацијом и сталним технолошким развојем, који теже да одвоје човека од његове природне средине. Савремени спорт представља огромно достигнуће модерног друштва и важно друштвено благо. Он игра важну и активну, конструктивну улогу у јачању физичког, интелектуалног и моралног здравља човечанства у 21. веку. Спорт има кључну улогу у сваком друштву, доприноси социјалној кохезији, превазилажењу предрасуда, повећању позитивног утицаја на јавно мњење и ширењу етичких и општих принципа који се кроз њега преносе. Бављењем спортом стичу се вештине и вредности неопходни за развој заједнице и друштва: сарадња, комуникативност, поштовање правила, поштовање других, способност решавања проблема, поштење (фер-плеј), заједничко коришћење, самопоуздање, смелост, искреност, самопоштовање, толеранција, тимска игра, дисциплина, поверење, способност прилагођавања, способност руковођења, како победити/изгубити, како прихватити конкуренцију, вредновање труда, самосвест, постављање сопствених циљева, социјализација, солидарност.

Стање сваког грађанина и грађанке у области спорта огледа се у томе колико заједница брине о свакој јединки друштва и стварању услова да се сви баве спортом. Да би се добробити од спорта максимално искористиле, у промоцији физичке активности, значајна је координисана акција свих сектора друштва, посебно мултисекторска сарадња у реализацији постављених циљева.

Захваљујући члановима Тима за израду Програма и члановима радних група (110 чланова/ица Тима и радних група), учесницима истраживања (501 испитаник/ца), представницима спортских удружења и клубова, установа и институција (укључено је преко 150 организација), који су учествовали на 45 дискусија и консултација (10 састанака Тима, девет састанака анализе стања у граду и насељеним местима, 25 састанака радних група и округли сто), и који су показали заинтересованост и ентузијазам да учествују у процени претходног и изради новог стратешког документа развоја спорта Града Панчева, панчевачки спорт и Град настављају свој сигурни развој.

Александар Фаркаш
члан Градског већа Панчева задужен за ресор спорта

Саша Павлов
градоначелник Панчева

САДРЖАЈ

0. Предговор.....	стр. 3
1. Увод.....	стр. 5
1. 1. Процес и динамика израде.....	стр. 5
1. 2. Правни и стратешки оквир.....	стр. 7
2. Визија, принципи, стратешке области и приоритети.....	стр. 8
2. 1. Визија развоја спорта.....	стр. 8
2. 2. Принципи и вредности.....	стр. 9
2. 3. Стратешке области и приоритети.....	стр. 10
3. Анализа стања.....	стр. 11
3. 1. Преглед документације.....	стр. 11
3. 2. Истраживање о преференцијама грађана у области спорта.....	стр. 15
3. 3. Вредновање и процена претходне Стратегије развоја спорта Града Панчева (2010–2014).....	стр. 17
3. 4. Анализа садашњег стања у спорту: СВОТ и анализа по стратешким областима.....	стр. 18
4. Механизми одрживости спровођења Програма развоја спорта.....	стр. 25
4. 1. Тела и органи задужени за спорт на нивоу локалне самоуправе.....	стр. 26
4. 2. Институционалне структуре учешћа спортиста, спортских стручњака и стручњака у спорту у доношењу одлука.....	стр. 27
4. 3. Спортски клубови и спортска удружења.....	стр. 28
4. 4. Финансирање спровођења Програма.....	стр. 29
4. 5. Мониторинг и евалуација спровођења Програма.....	стр. 31
4. 6. Носиоци и учесници у реализацији Програма.....	стр. 32
4. 7. Истраживање у спорту.....	стр. 33
5. Приоритети по стратешким областима.....	стр. 34
5. 1. Приоритети у области: Деца и омладина – школски спорт.....	стр. 34
5. 2. Приоритети у области: Рекреација и „спорт за све“.....	стр. 35
5. 3. Приоритети у области: Спортска инфраструктура.....	стр. 37
5. 4. Приоритети у области: Развој и унапређење врхунског спорта.....	стр. 39
5. 5. Приоритети у области: Спортски стручњаци и стручњаци у спорту.....	стр. 40
5. 6. Приоритети у области: Спречавање насиља у спорту, антидопинг и спортска медицина.....	стр. 41
6. Учесници у процесу израде Програма развоја спорта.....	стр. 43

1. Увод

Према Европској спортској повељи и Закону о спорту Републике Србије, спорт представљају сви облици физичке активности који, кроз неорганизовано или организовано учешће, имају за циљ изражавање или побољшавање физичке спремности и менталног благостања, стварање друштвених односа или постизање резултата на такмичењима свих нивоа.

Стратегија развоја спорта у Републици Србији дефинише спорт као приоритет који представља универзално средство у креирању и остваривању вредности којима се мењају друштва и развијају појединци и појединке, развија фер-плеј и тимски рад, афирмише демократију, остварују основна људска права и слободе, јача економија и подстиче заштита здравља грађана. Спорт подстиче везивање различитих група, нација и култура, и управо из свих ових разлога, спорт у Панчеву видимо као један од кључних чинилаца развоја наше заједнице.

*** НАПОМЕНА: Термини који се у овом документу односе на положаје и професије, односно занимања, као и носиоце и кориснике активности, у мушком роду, подразумевају и уважавају исте термине у женском роду.**

1. 1. Процес и динамика израде

Процес израде стратешког документа развоја спорта Града Панчева за период од 2015. до 2018. године је био отворен, демократичан и укључио је преко 600 спортиста и спортисткиња, различитих узраста и нивоа укључености у спорт, других одговорних и заинтересованих страна – представника преко 150 спортских клубова, удружења, спортских стручњака и стручњака у спорту, спортских талената и врхунских спортиста, али и представника установа, институција и стручњака. Процесом је координирао Тим за израду Програма развоја спорта Града Панчева, уз сталну сарадњу и подршку Секретаријата за јавне службе и социјална питања Градске управе Града Панчева и члана Градског већа задуженог за ресор спорта Александра Фаркаша.

Процес је спроведен до краја уз континуирану сарадњу и дијалог, поштовање принципа транспарентности и партиципативности.

Кораци у изради овог стратешког документа били су:

	Кораци у изради Програма	Остварени резултати	Одговорности и динамика
1.	Именовање Тима и покретање процеса израде документа	Сачињен је стручан и оперативан тим, који је обезбедио отворен процес доношења стратешког документа.	Градско веће, градоначелник март 2015.
2.	Усвајање процеса израде, предлога стратешког и правног оквира, предлога Визије, процеса анализе стања, истраживања и заинтересованих страна; усвајање описа посла координатора радних група за стратешке области	Одржано је четири састанка Тима, започет је процес и укључени су важни актери. Размотрене су све заинтересоване стране у процесу, у циљу даљег укључивања и информисања. Обезбеђен је укључујућ и демократски процес доношења предлога Визије и утврђени јасни послови ширег тима, који ће додатно обезбедити јавност и стручност у изради документа.	Тим за израду документа април – мај 2015.
3.	Преиспитивање предлога Визије и стратешких области деловања	Одржан је округли сто на коме су стручни допринос у почетним корацима дали представници Спортског савеза, Комисије и Савета за спорт Града Панчева, врхунски спортисти и запослени у Градској управи.	Тим за израду документа мај 2015.

4.	Анализа стања и процес истраживања: анкетирање клубова, тела и органа, и испитивање јавности о стратешким областима и приоритетима	Спроведен је процес истраживања и анкетирања, у који су укључени 501 испитаник/ца, јавност, стручњаци, клубови и њихово чланство, али и грађани, млади и деца. Обезбеђена је заснованост процеса на истраживању потреба заинтересованих страна.	Тим за израду документа мај – август 2015.
5.	Истраживање кроз преглед документације у циљу прикупљања података и квалитетније анализе стања	Запослени у области спорта Градске управе прегледали су документацију, вредновали и анализирали спроведене мере претходне Стратегије развоја спорта.	Градска управа, Тим за израду документа мај – август 2015.
6.	Усвајање стратешких области и јавног позива за координаторе и чланове радних група по областима	Тим за израду Стратегије је, на два састанка, на основу стратешког и правног оквира и резултата испитивања јавности и стручњака, усвојио стратешке области и донео одлуку о укључивању још стручњака ради даљег развоја документа.	Тим за израду документа јун 2015.
7.	Расписивање Јавног позива за координаторе и чланове радних група по областима	Обезбеђена је демократичност и јавност процеса. Још једном позване заинтересоване стране и стручна јавност да се укључе у процес. За чланство у шест радних група пријавило се 50 особа и све су укључене у рад.	Градска управа, Тим за израду документа јул – август 2015.
8.	Именовање координатора/чланова радних група по областима; усвајање и објављивање плана састанака радних група	Тим за израду Стратегије, на свом седмом састанку, именовано је координаторе и чланове шест радних група, чиме је обезбеђен довољан број чланова и квалитет радних група. Заинтересованим лицима пружена је још једна прилика да се укључе у рад радних група.	Тим за израду документа септембар 2015.
9.	Обука координатора радних група за спровођење четири састанка	Обезбеђено је заједничко разумевање процеса и уједначено прикупљање података и рад са заинтересованим странама. Развијено је методолошко упутство за вођење састанака радних група.	координатор Тима за израду документа септембар 2015.
11.	Организација по четири састанка сваке радне групе с циљем утврђивања: стања у области и приоритета, циљева према приоритетима, мера, индикатора успешности и одговорних страна	Организовано је 25 састанака радних група, које су изнедриле предлоге о стању и приоритетима, циљевима, мерама, индикаторима и одговорнима у свакој области Програма. Састанци су допринели дубљој анализи сваке стратешке области, а на њима је учествовало 110 спортиста, стручњака и заинтересованих.	координатори и чланови радних група септембар – октобар 2015.
12.	Расправа о механизмима имплементације и вредновања Програма; усвајање и презентација првог нацрта документа	Након 10 састанака Тима и представника Градске управе, који су на основу предложених области, циљева и мера, изнели предлоге механизма реализације, праћења и вредновања, као саставног дела документа, усвојен је предлог првог нацрта документа, који је упућен на јавну расправу.	Градска управа, Тим за израду документа октобар 2015.
13.	Јавна расправа о документу	Обезбеђено је укључивање и оцена јавности првог нацрта документа и додатно вредновање Стратегије. Актери у спорту добили су још једну прилику за коментарисање документа и давање сугестија и примедби.	Градска управа, Тим за израду документа новембар 2015.

14.	Усвајање нацрта документа с изменама и допунама након јавне расправе	На састанку Тима, у документ су уврштене сугестије, измене и допуне пристигле након јавне расправе и још једном је пречишћен текст и вреднован документ.	Тим за израду документа, Комисија за спорт, координатори радних група по областима Програма новембар 2015.
15.	Усвајање Програма развоја спорта Града Панчева 2015–2018.	Документ Програм развоја спорта Града Панчева за период од 2015–2018. усвојили су Градско веће и Скупштина Града Панчева, децембра 2015.	Градско веће, Скупштина Града децембар 2015.

1. 2. Правни и стратешки оквир

Међународни документи:

Европска спортска повеља, Лисабонска конвенција 1998, Бела књига о спорту ЕУ 2004, Препорука Светске здравствене организације о исхрани и физичкој активности 2007. године.

Национални документи:

Закон о спорту Републике Србије;
Закон о спречавању допинга у спорту;
Закон о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама;
Стратегија развоја спорта у Републици Србији 2014–2018;
Стратегија развоја спорта у Републици Србији 2009–2013;
Акциони план за спровођење Стратегије развоја спорта у Републици Србији 2014–2018;
Национална стратегија за борбу против насиља и недоличног понашања на спортским приредбама 2013–2018;
Акциони план за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији 2013–2018;
Акциони план против корупције Републике Србије 2013–2018;
Номенклатура спортских занимања.

Регионални и градски документи:

Стратегија и акциони план развоја школског спорта у Аутономној Покрајини Војводини за период 2013–2017;
Стратегија развоја спорта у Граду Панчеву 2010–2014;
Стратегија развоја Града Панчева 2014–2020;
Стратегија бриге о младима Града Панчева 2014–2017: „Сигурна полазна тачка за одрастање“;
Стратегија културног развоја Града Панчева 2010–2015;
Акциони план Града Панчева за унапређење положаја жена и родне равноправности 2016–2018;
Одлука о условима и начину финансирања потреба у области спорта на територији Града Панчева.

2. Визија, принципи, стратешке области и приоритети

Интерес овог документа, креираног у сагласју свих заинтересованих страна, јесте да све јединице државне управе и локалне самоуправе, сви спортски клубови и удружења грађана и остали субјекти друштвене заједнице, попут установа, јавних предузећа, институција и медија, међусобном сарадњом и заједничким деловањем допринесу постизању циљева, који се односе на:

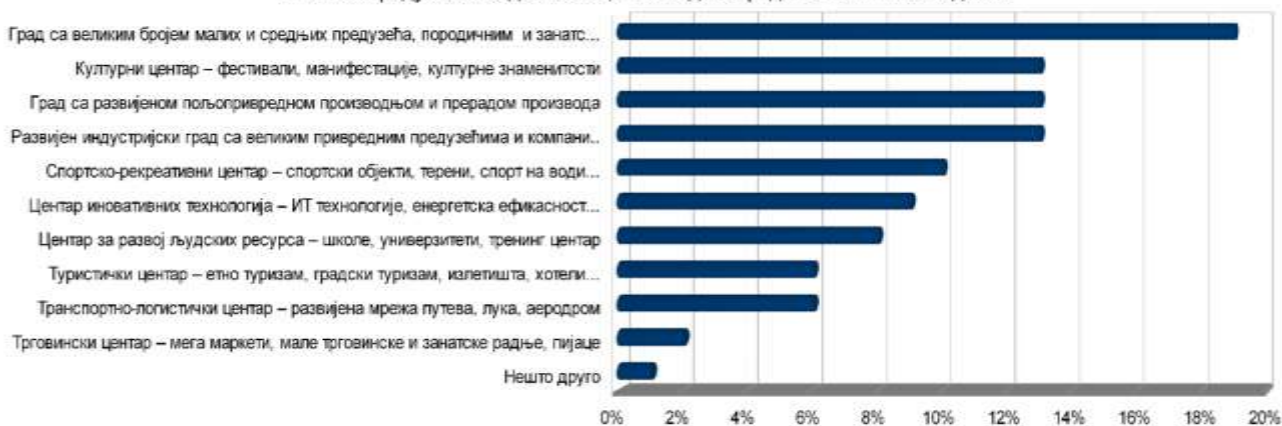
- Све стратешке ОБЛАСТИ – Дефинисати задатке појединих ресора, надлежних тела, управа, организација и установа у испуњењу међународних, моралних, уставних и законских обавеза;
- ПРИНЦИПЕ – Побољшати квалитет и стандарде у спорту, уважавајући интересе свих грађана/ки и потребе спортиста и спортских стручњака, стварајући једнаке услове за бављење спортом и рекреацијом за све;
- КОМЕНАЦМЕНТ – Мобилисати све потенцијале у друштву, изградити конструктиван и партнерски однос у остваривању циљева за добробит и развој спорта, који ће укључити спортисте и спортске раднике, али и мултисекторску сарадњу између актера у спорту, државе, локалне самоуправе, удружења грађана и клубова с ресорима: здравља, културе, просвете, омладине, екологије, туризма, социјалне заштите и других ресора који кореспондирају с циљевима овог Програма.

2. 1. Визија развоја спорта Града Панчева до 2018.

Визија развоја спорта Града Панчева креирана је уз учешће спортских стручњака, врхунских спортиста и Тима за израду Стратегије, а хармонизована је и с националном Стратегијом спорта. Приликом истраживања за израду Програма развоја Града Панчева, грађани су већ на петом месту навели да Панчево 2020. године виде као спортско-рекреативни центар.

У каквом граду желите да живите, како видите град Панчево 2020. године?

*Под "Нешто друго" грађани су навели: миран и безбедан град, еколошки центар, град са подстицајном пољопривредном производњом, производњом органске хране, са више водених површина и градско језеро са функцијом купалишта и површинама за пецароше, град у којем се запошљавају квалитетни и стручни кадрови и улаже у развој образовања, стипендије за талентовану децу, а понављају си и одговори који су слични понуђеним.

Узимајући у обзир све чињенице, Визија развоја спорта Града Панчева до 2018. године гласи:

Обезбедити услове да Панчево у 2018. години, буде град у којем је спорт водећи чинилац развоја и покретачка снага, кроз допринос друштвене укључености, превазилажење нетолеранције, ширење етичких норми и фер-плеја, који обезбеђује физичку, менталну и социјалну добробит свих грађана и грађанки Панчева и једнаке могућности да остваре право да се баве спортом и рекреацијом.

Панчево у 2018. години видимо као:

- град у ком су спорт и рекреација доступни свакоме;
- град с развијеном спортском инфраструктуром и стручним спортским кадром;
- град у коме се негују спортски таленти и врхунска спортска достигнућа;
- град с уређеним нормама, који подржава све спортске субјекте.

2. 2. Принципи и вредности

Према Европском кодексу спортске етике и Европској спортској повељи Савета Европе, спорт у основи мора бити:

- доступан свима под једнаким условима;
- хуман, слободан и добровољан;
- здрав и сигуран (безбедан);
- фер-плеј, толерантан, етички прихватљив и усмерен ка пуном остваривању личности;
- у складу с природном средином и друштвеним окружењем;
- независан од злоупотреба у политичке, комерцијалне и финансијске сврхе, односно циљева који су супротни спортском духу.

Спортски дух је суштинска вредност спорта и карактеришу га: етика, фер-плеј и поштење; здравље; изузетна достигнућа, карактер и образовање; радост и забава; тимски рад; посвећеност; поштовање правила и закона, поштовање себе и других учесника; храброст, заједница и солидарност.

Приликом израде овог Програма, али и приликом његове реализације и вредновања, поред наведених вредности спортске етике, неопходно је поштовати и следеће принципе:

- Поштовање људских права – Обезбедити да сви грађани/ке имају иста права и прилике у спорту без обзира на пол, расну и националну припадност, религијско и политичко опредељење, сексуалну оријентацију, социјални статус, као и функционалне сметње (инвалидитет). Обезбедити равноправне могућности за развој засноване на једнаким правима, а у складу с потребама, сопственим изборима и способностима.
- Равноправност – Омогућити да сви имају право на једнаке шансе, на информисање, на лични развој, у складу са сопственим карактеристикама, изборима и способностима. Обезбедити поштовање родне равноправности, недискриминације, слободе, достојанства, безбедности и личног развоја.
- Одговорност – Подстицати и развијати одговорност лица која раде у области спорта, здравља, рекреације, образовања, социјалне заштите, омладинском сектору, као и одговорност спортиста у односу на њихове обавезе.
- Доступност – Обезбедити услове за очување и унапређење здравља и бављење спортом и рекреацијом свим грађанима, без обзира на место становања и/или инвалидитет.
- Солидарност – Развијати међугенерациску солидарност у изградњи друштва. Подстицати све облике солидарности, културе ненасиља и толеранције.
- Интеркултурализам – Промовисати дијалог, спортски дух и фер-плеј као процес у којем сви јачају своју спремност, разумевање и уважавање различитости, као и неговање заједничких вредности.

- Целоживотно учење – Промовисати целоживотно учење, којим се афирмише знање и омогућава стицање способности за његову практичну примену. Обезбеђивати повезивање формалних и неформалних облика образовања и развијање и успостављање стандарда у образовању.
- Заснованост – Обезбеђивати да приказ стања о изазовима и проблемима у спорту, циљеви и мере буду засновани на релевантним подацима и резултатима истраживања.

2. 3. Стратешке области и приоритети

У оквиру процеса анализе стања у спорту и истраживања преференција грађана, као и кроз бројне састанке са спортистима, спортским и здравственим радницима, Тим за израду Програма развоја спорта Града Панчева донео је одлуку о стратешким и приоритетним областима развоја спорта у Панчеву у периоду 2015–2018.

Стратешке области	Приоритети
1. Деца и омладина – школски спорт	Унапредити функционисање и подржати програме и пројекте школског спорта, у циљу унапређења и очувања здравља деце и младих
	Побољшати и створити услове за квалитетније извођење наставе и бављење спортом
	Одржавати такмичења у школама и понудити нове садржаје
	Унапредити стручни рад
2. Рекреација и „спорт за све”	Подстицати и стварати услове за унапређење спортске рекреације и „спорта за све” за грађанке и грађане Панчева, а посебно за децу, омладину, жене, особе с инвалидитетом и стара лица
	Подржати функционисање програма и пројеката савеза за рекреацију
3. Спортска инфраструктура	Решавати имовинско-правне проблеме спортске инфраструктуре
	Санација, реконструкција, адаптација, одржавање и опремање постојеће спортске инфраструктуре
	Изградња нових спортских објеката и инфраструктуре
	Спортска инфраструктура за децу, омладину и особе с инвалидитетом
	Култура сећања и информисање у спорту
4. Развој и унапређење врхунског спорта	Задржавање талентованих и врхунских спортиста у граду
	Остваривање међународних врхунских резултата
	Дефинисање клубова носилаца појединих спортских грана
	Унапређење сарадње са Спортским савезом
5. Спортски стручњаци и стручњаци у спорту	Применити најновија научна и техничка достигнућа у тренажном процесу
	Транспарентност и увид у стручне квалификације спортских стручњака и стручњака у спорту
	Дефинисање критеријума за финансирање и заштиту спортских стручњака и стручњака у спорту, и за признавање њиховог доприноса
6. Спречавање насиља у спорту, антидопинг и спортска медицина	Превенција и спречавање негативних појава у спорту (укључујући насиље и допинг)
	Спортска медицина – здравље и физичка активност као нераскидива веза

3. Анализа стања

У циљу састављања стратешког документа развоја спорта Града Панчева, коришћено је више метода анализе стања у спорту:

3. 1. Преглед документације;
3. 2. Истраживање о преференцијама грађана у области спорта;
3. 3. Вредновање и процена претходне Стратегије развоја спорта Града Панчева 2010–2014;
3. 4. Анализа садашњег стања: СВОТ анализа и анализа по стратешким областима Стратегије.

3. 1. Преглед документације

Истраживање је обухватило преглед значајних докумената и извештаја о спорту, како међународних, тако и локалних институција и организација одговорних за развој спорта. Поред наведених извештаја, као важан сегмент истраживања, нарочито у анализи стања и за предлагање будућих области Стратегије, у обзир су узети налази других развијених градских стратегија и хармонизовани су с овим документом. Као секундарни подаци, коришћени су доступни извештаји установа/институција из области здравља, младих, интернет презентације установа/институција, као и Градске управе Панчево.

Светска здравствена организација наглашава да недовољна физичка активност, евидентна у свакодневном животу и раду, посебно угрожава: предшколску децу, адолесценте, особе изложене стресним ситуацијама, жене, особе у трећем добу и особе које болују од хроничних незаразних болести (гојазност, хипертензија, дијабетес мелитус, остеопороза и слично). Недовољна физичка активност или хипокинезија, како се уобичајено назива, проглашава се за самостални фактор ризика по живот наведених категорија грађана (Вуори, 1996). Лични режим живота и животни стил имају 50% важности за здравствени статус, док другу половину чине еколошки услови с 21%, генетички фактори 21%, а лекарска бригаа утиче са скромних 8% (Хрчка, 1990).

Највећи део наше свакодневне животне активности, укључујући превоз, послове у кући, на послу, у школи, у слободном времену, смањило је нужност физичке активности. Као последицу тога уочавамо општи тренд смањивања укупне физичке активности.

Бављење спортом је незаобилазни фактор здравља грађана. Физичка неактивност представља четврти по значају фактор ризика када је реч о хроничним незаразним болестима, одмах после пушења, хипертензије и повишеног нивоа шећера у крви (2008–2013. Action Plan for the Global Strategy for the Prevention and Control of Non communicable Diseases 2008). Процењује се да је физичка неактивност главни узрок у отприлике 21–25% рака плућа и дебелог црева, 27% случајева дијабетеса и око 30% исхемијске болести срца. Бројна истраживања показала су позитивне ефекте редовних физичких активности на здравље: превенција обољења срца, шећерне болести, рака дебелог црева, депресије и гојазности. Физичка активност доводи до смањења повишеног крвног притиска, пада масноћа и шећера у крви. Вежбањем јача срчани мишић (повећава се ударни и минутни волумен) и плућа (повећава се дисајни волумен и богата алвеоларна мрежа). Свакодневна получасовна шетња брзим ходом смањује ризик од појаве акутног инфаркта миокарда за 18%, а можданог удара за 11%.

На основу анализе годишњих извештаја Градске управе у области спорта, за петогодишњи период од 2010. до 2014. године, стање у спорту приказује се на следећи начин:

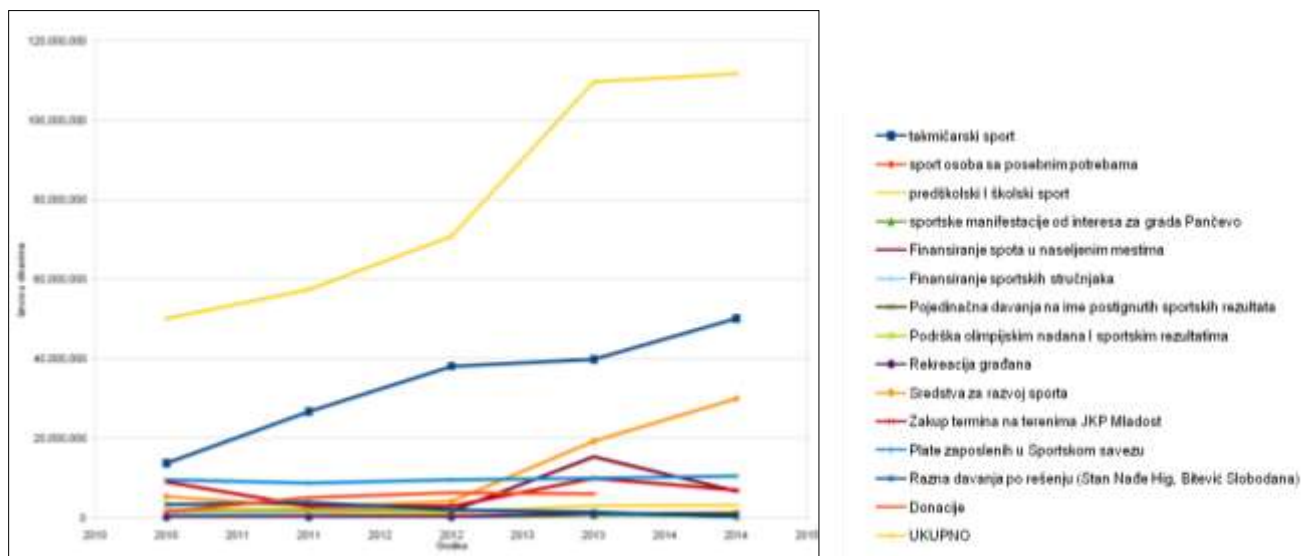
Финансирање спорта врши се у складу са Законом о спорту, Стратегијом развоја спорта у Граду Панчеву за период од 2010. до 2014. године и Одлуком о условима и начину финансирања потреба у области спорта на територији Града Панчева.

За финансирање спорта из буџета Града Панчева за петогодишњи период 2010–2014. издвојена су средства у укупном износу **399.740.167 динара**.

Табеларни и графички приказ улагања у спорт Града Панчева у периоду 2010–2014. године:

Година	Такмичарски спорт	Спорт особа с инвалидитетом	Предшколски и школски спорт	Спортске манифестације од интереса за Град Панчево	Финансирање спорта у насељеним местима	Финансирање спортских стручњака	Појединачна давања на име постигнутих спортских резултата
2014.	50.148.381	1.200.000	3.200.000	700.000	11.771.369	856.346	1.000.000
2013.	39.860.020	1.000.000	3.000.000	700.000	15.400.000	716.774	1.000.000
2012.	38.168.591	517.500	1.449.000	310.500	1.766.492	1.927.162	0
2011.	26.743.991	500.000	1.400.000	300.000	1.899.994	1.143.532	0
2010.	13.769.563	370.000	1.493.938	415.000	1.880.468	1.184.784	0

Година	Подршка олимпијским надама и спортским резултатима	Рекреација грађана	Средства за развој спорта	Закуп термина на теренима ЈКП-а „Младост“	Плате запослених у Спортском савезу	Разна давања по решењу	Донације	УКУПНО
2014.	0	0	30.000.000	7.000.000	10.472.866	263.000	0	111.640.586
2013.	0	1.130.000	19.242.209	10.000.000	9.968.694	1.534.589	6.060.405	109.612.691
2012.	1.520.000	240.000	4.109.200	3.005.963	9.477.832	1.975.958	6.350.000	70.818.198
2011.	1.700.000	200.000	2.769.273	3.000.930	8.723.839	3.954.460	5.170.000	57.506.019
2010.	1.800.000	190.000	5.400.000	9.105.640	9.502.873	3.450.407	1.600.000	50.162.673

Путем Јавног конкурса за суфинансирање пројеката/програма у области спорта у Граду Панчеву у периоду од 2010. до 2014. године, на име финансирања програма/пројеката спортских и других организација, издвојена су средства у износу од **189.357.326 динара**. Креирање механизма конкурса, конкурсне документације и критеријума вршио је Секретаријат за јавне службе и социјална питања Градске управе Панчево и Комисија за спорт и физичку културу, у складу с Одлуком о условима и начину финансирања потреба у области спорта и физичке културе, а избор програма/пројеката вршио је градоначелник Панчева.

На име **такмичарског спорта** из буџета Града, издвојена су средства у износу од **168.690.546 динара**, и то:

- 2010. године: за 28 програма, од чега за 13 клубова који се баве индивидуалним спортом, а 15 колективним;
- 2011. године: за 18 програма, од чега за 10 клубова који се баве индивидуалним спортом, а осам колективним, док су кроз пројекат „Тренирај бесплатно”, четири клуба суфинансирана средствима у износу од 16.433.262 динара;
- 2012. године: за 24 програма, од чега за 12 клубова који се баве индивидуалним спортом, а 12 колективним, а у пројекат „Тренирај бесплатно”, било је укључено 10 клубова који су суфинансирана средствима у износу од 7.465.122 динара;
- 2013. године: за 74 програма, од чега је 34 програма клубова из насељених места с територије Града Панчева;
- 2014. године: за 69 програма, од чега је 25 програма клубова из насељених места с територије Града Панчева, а поред тога, суфинансирани су и програми четири гранска савеза и Спортског савеза Панчево.

На име финансирања **спорта особа с инвалидитетом**, издвојена су средства у износу **3.587.500 динара**, и то за реализацију програма Спортског клуба за децу и омладину с посебним потребама „Кликер” Панчево, Коњичког клуба „Рохан”, „Спортско клуба” Панчево, Стреличарског клуба „Дуга стрела” Панчево, Друштва за помоћ ментално недовољно развијеним особама, Општинске организације инвалида рада, Триатлон клуба „Тамиш”, Удружења грађана „ВеликиМали” и МНРО.

На име суфинансирања **предшколског и школског спорта**, издвојена су средства у износу од **10.542.938 динара**, и то: за суфинансирање програма Друштва за телесно васпитање „Партизан” и Спортског савеза Панчево – „Ја пливам, а ти?”, који се спроводи с ученицима других разреда основних школа с територије Панчева (обухваћено 1.200 ученика/ца годишње); програма Савеза за школски спорт Панчево, који реализује школска спортска такмичења; Соколског друштва „Панчево” из Панчева и Друштва учитеља „Панчево” из Панчева за пројекат „Игре у школском дворишту”. Поред тога, у периоду 2013–2014, Министарство омладине и спорта и Град Панчево финансирани су пројекат „Спорт у школе”, којим су обухваћени ученици нижих разреда четири основне школе с територије Града Панчева.

На име финансирања **спортских манифестација**, из буџета Града Панчева за период 2010–2014. године издвојена су средства у износу од **2.41.500 динара**. Овим средствима се сваке године подржи око 10 спортских манифестација од интереса за Град Панчево.

	Износ у динарима за спортске манифестације	Укупан буџет за спорт
2014.	700.000	111.640.586
2013.	700.000	109.612.691
2012.	310.500	70.818.198
2011.	300.000	57.506.019
2010.	415.000	50.162.673

У петогодишњем периоду, Град Панчево је издвајао посебна средства за **суфинансирање програма и пројеката спортских клубова у насељеним местима**:

	Финансирање спорта у насељеним местима	Финансирање спорта у оквиру програма месних заједница	Укупан буџет за спорт у насељеним местима	Укупан буџет за спорт
2014.	11.771.369	0	11.771.369	111.640.586
2013.	15.400.000	0	15.400.000	109.612.691
2012.	1.766.492	10.614.629	12.381.121	70.818.198
2011.	1.899.994	9.643.770	11.543.764	57.506.019
2010.	1.880.468	6.882.477	8.762.945	50.162.673

У периоду од 2010. до 2012. године, из буџета Града Панчева издвојена су и посебна средства у износу **27.140.876 динара** за суфинансирање програма и пројеката спортских клубова у **насељеним местима**, и то:

Насељена места	2010.	2011.	2012.
МЗ Старчево	1.421.100	2.081.900	2.585.406
МЗ Банатско Ново Село	1.330.319	1.245.000	1.276.505
МЗ Банатски Брестовац	567.000	726.995	695.120
МЗ Глогоњ	440.000	526.210	640.000
МЗ Јабука	951.200	1.049.852	1.042.410
МЗ Качарево	1.099.718	1.250.000	1.390.244
МЗ Долово	0	1.629.200	1.785.151
МЗ Омољица	1.073.140	1.134.613	1.199.793
МЗ Иваново	0	0	0
УКУПНО	6.882.477	9.643.770	10.614.629

Сваке године Град издваја за **финансирање спортских стручњака – тренера** који испуне посебне критеријуме за доделу средстава, у сегменту „Финансирање спортских стручњака” (Предраг Стојадинов, тренер Карате клуба „Динамо” Панчево, Себастијан Хигл, тренер Пливачког клуба „Тамиш” Панчево, и Жикица Милосављевић, тренер Рукометног клуба „Динамо” Панчево).

Почетком 2013. и 2014. године, градоначелник Панчева расписао је годишњи Јавни конкурс за суфинансирање програма и пројеката у области спорта у Граду Панчеву, у сегменту „**Појединачна давања на име постигнутих спортских резултата**”, у износу од **2.000.000 динара**. На овај начин, у овом периоду, награђено је 64 спортисткиње/спортиста који су као чланови спортских клубова с територије Града Панчева били репрезентативци Србије или освајачи медаља на међународним и националним шампионатима у кадетској, јуниорској или сениорској категорији.

Поред тога, током петогодишњег периода, водило се рачуна и о **олимпијским надама, младим спортским талентима**, које је Град препознао и адекватно подржао средствима у износу **5.020.000 динара**. У 2012. години, Град је потписао Меморандум о сарадњи с Олимпијским комитетом Србије, а све у циљу подршке и реализације заједничких програмских активности. Град Панчево је 2014. године, од председника Олимпијског комитета Србије Владе Дивца, добио плакету „Олимпизован” за посебан допринос развоју спорта.

Градоначелник Панчева је **посебним решењима**, у периоду од 2010. до 2012. године, одобрио средства у износу од **7.404.897 динара**, којима подржао 63 програма и пројекта у области спорта. У наведеном периоду, препознати су резултати Нађе Хигл, светске првакиње у пливању, и Слободана Битевића, светског првака у каратеу, те одобрена средства у износу од 3.469.697 динара на име куповине станова за светске прваке.

У 2013. и 2014. години, градоначелник Панчева расписао је Јавни конкурс за суфинансирање програма и пројеката у области спорта у Граду Панчеву. Суфинансирано је 125 програма или пројеката од интереса за Град Панчево, а у складу с Посебним критеријумима за доделу средстава за **развој спорта у граду и насељеним местима**, у износу од **49.242.209 динара**.

Година	Развој спорта у граду	Развој спорта у насељеним местима	Укупан буџет за спорт
2014.	30.000.000	11.771.369	111.640.586
2013.	19.242.209	15.400.000	109.612.691
2012.	4.109.200	1.766.492	70.818.198
2011.	2.769.273	1.899.994	57.506.019
2010.	5.400.000	1.880.468	50.162.673

Јавно-комуналном предузећу „Младост” Панчево, задуженом за одржавање и уређење спортских објеката и терена у Панчеву, из буџета Града Панчева, у периоду од 2010. до 2014. године, на име инвестиција, материјалних

трошкова, плата, као и трошкова одржавања терена, исплаћено је 361.645.405 динара, од чега су **на име закупа термина које користе спортске и друге организације** исплаћена средства у износу од **32.112.533 динара**. У наведеном периоду, а у складу с Одлуком о условима и начину финансирања потреба у области спорта на територији Града Панчева, из буџета Града Панчева **финансиране су плате 16 запослених у Спортском савезу Панчево**. У Спортском савезу данас преко 100 клубова бесплатно води своје финансијске књиге.

Поред свега наведеног, у овом периоду, реализован је пројекат „Изградња мини пич терена” на терену Основне школе „Мирослав – Мика Антић” Панчево, који су суфинансирани, поред Града Панчева, Министарство омладине и спорта Републике Србије, Фудбалски савез Србије и Влада Краљевине Норвешке. АП Војводина је у 2011. години суфинансирала пројекте санације фудбалских терена у Старчеву и Омољци. У 2012. години, одржана је акција „Карневал здравља”, а у сарадњи с Олимпијским комитетом Србије и Покрајинским секретаријатом за спорт и омладину АП Војводине реализовани су пројекти „ЕКО олимпијада” и „Спорт за све”. Гимназија „Урош Предић” Панчево је средствима АП Војводине, у износу од 4.008.500 динара, уредила и изградила отворене спортске терене у свом дворишту. Град је 2013. и 2014. учествовао и у акцијама „Дан изазова”, а изграђена је „Кока-кола” теретана на Тамишком кеју. Извршена је санација Градског стадиона – наткривање трибина и постављање вештачке траве, уређен мини пич терен у Војловици, кошаркашки и мини пич терен у ОШ „Исидора Секулић”, уређена трава на фудбалском терену у Банатском Новом Селу, уређене свлачионице у ОШ „Стевица Јовановић” и друга појединачна давања АПВ клубовима или школама у виду набавке реквизита.

НИС а. д. Нови Сад је велики донатор панчевачког спорта, а кроз програм „Заједници заједно” суфинансирао је пројекте: Кошаркашког клуба „Тамиш”, Фудбалског клуба „Динамо 1945”, Пливачког клуба „Тамиш”, Џудо клуба „Динамо”, Тениског клуба „Динамо”, Шах клуба „Аљехин”, Веслачког клуба „Тамиш”, Ање Цревар, Бадминтон клуба „Динамо”, Планинарског друштва „Јеленак”, Спортског клуба за децу и омладину с посебним потребама „Срце у Јабуци”, Ватерполо клуба „Младост”, Женског одбојкашког клуба „Динамо”, Рукометног савеза Града Панчева и Предрага Николајевића, средствима у износу од 17.910.582 динара, у периоду 2010–2014. године. Поред средстава из програма „Заједници заједно”, НИС даје огромни допринос панчевачком спорту кроз појединачна давања.

Кроз конкурсе за суфинансирање програма и пројеката у области пружање и оснаживање удружења грађана, као и конкурсе у области бриге о младима, у периоду од 2012. до 2014. године, издвојена су средства у износу од 1.675.690 динара за област спорта, а подржано је 16 програма или пројеката различитих спортских удружења (Планинарско-еколошки клуб „Соко” Панчево, Планинарско друштво „Јеленак” Панчево, Савез инвалида стреличара Панчево, Ученички парламент Машинске школе „Панчево”, Плесни клуб „Електра” Панчево, Коњички клуб „Рохан”, Удружење „Омладина Европе” и Удружење „Олимпијске сеоске игре Србије”), као и неформалних група, који су кроз своје активности промовисали спортске активности и значај здравих стилова живота.

Средства у износу од 15.368.154 динара за основно образовање и 6.399.838 динара за средње образовање, за период 2010–2014. године, наменски су коришћена за обезбеђивање термина за тренинге и утакмице спортских клубова и удружења с територије Града Панчева у основним и средњим школама у Панчеву.

Преко 50 спортских клубова на годишњем нивоу с територије Града Панчева користи привилегије аутобуса Градске управе Града Панчева за одласке на утакмице, турнире и митинге.

3. 2. Истраживање о преференцијама грађана у области спорта

У процесу израде нацрта текста Стратегије развоја спорта Града Панчева за период од 2015. до 2018. године, током априла, маја и јуна 2015. године, уз помоћ Марије Ђурчин, шефице Одсека за људске ресурсе Градске управе Панчево, као екстерне стручне сараднице, спроведено је прикупљање података о потребама грађана у области спорта, ради утврђивања жељеног стања, односно преференција грађана у области спорта. Прикупљање

података спроведено је путем анкетања, те је конструисана батерија инструмената састављена од пет анкета: 1. анкета за врхунске спортисте и спортске таленте, 2. анкета за децу и младе, 3. анкета за рекреативце, 4. анкета за спортске стручњаке и стручњаке у спорту и 5. анкета за најшире грађанство.

За потребе израде Стратегије развоја спорта Града Панчева 2015–2018, потребе грађана/ки у области спорта дефинисане су као разлика између **постојећег стања** у области спорта у Панчеву и **жељеног стања**. Жељено стање представља скуп преференција грађана/ки Панчева у области спорта, те је неопходно било испитати њихове основне карактеристике и интензитет, префериране начине реализације спортских активности, префериране реализаторе спортских програма и инфраструктурних услова за спровођење спортских активности.

Циљ истраживања био је испитати потребе грађана/ки Панчева у области спорта путем утврђивања разлике између постојећег и жељеног (преферираног) стања у области спорта у Панчеву, користећи као полазну основу стратешка документа у овој области на локалном, покрајинском и националном нивоу.

Испитивање је реализовано дескриптивним методом, а у оквиру њега коришћене су он-лајн анкета и анкета са скалом процене. У процесу обраде података коришћене су статистичке мере, проценти и фреквенције.

Анкетирањем је обухваћен укупно 501 испитаник/ца. Приликом избора испитаника/ца водило се рачуна о заступљености различитих категорија према месту становања и нивоу образовања, као и да буду заступљени испитаници/це који се не баве спортом, али и врхунски спортисти, као и професионалци и волонтери у спорту (тренер, наставник/професор физичког васпитања у школи, председник, секретар и члан управе клуба, чланови Комисије и Савета за спорт, запослени у Градској управи Града Панчева), али и најмлађи чланови клуба. Равномерно су укључена оба пола и различите старосне категорије, а расподела према броју испитаника по анкетама је следећа:

Назив анкете	Број испитаника	%	Женски (%)	Мушки (%)
Анкета за врхунске спортисте и спортске таленте	67	13,37	38,5	61,5
Анкета за децу и младе	122	24,35	56,7	43,3
Анкета за рекреативце	85	16,97	69,1	30,9
Анкета за спортске стручњаке и стручњаке у спорту	74	14,77	6,8	93,2
Анкета за најшире грађанство	153	30,58	58,9	41,1
Укупно	501	100		

Забрињавају подаци:

- Више од 30% испитаних младих и 40% испитаних грађана се не рекреира;
- Испитаници из категорије деце, младих и рекреативаца, сматрају у преко 25% случајева да постојећи спортски садржаји нису доступни свима, остали испитаници сматрају да јесу;
- Око 30% испитане деце и младих, и само 7% испитаних рекреативаца сматра да у крају у ком живи има довољно уређених спортских терена, бицикличких стаза и дечјих игралишта. Слично стање је и по питању услова за пливање, шетњу...;
- Испитани спортисти, таленти и стручњаци исказују већи степен потребе за побољшањем инфраструктуре и опремања у спорту од осталих грађана, али укупно 25% испитаника сматра да инфраструктура није адекватна.

Охрабрују подаци:

- Испитани спортски стручњаци редовно учествују у програмима усавршавања (5,5% испитаних не учествује), а само 10% испитаних сматра да организација у клубовима не доприноси добрим резултатима;
- Ниједан тренер врхунских спортиста и талената није оцењен лошом оценом;
- У анкети за спортске стручњаке и стручњаке у спорту, од испитаника је затражено да напишу како виде свој професионални развој за пет година. Сви испитаници су навели да себе виде у истој професији, уз изражавање амбиције за даљи професионални развој (уз стручно усавршавање). Такође, испитаници свој професионални развој виде у даљем раду с децом и младима, и у улагању своје енергије и знања у постизање добрих резултата, као и унапређивању услова за рад;
- У анкети за врхунске спортисте и спортске таленте, од испитаника је затражено да наведу у ком клубу виде себе за пет година, на шта је највећи број испитаника одговорио да себе види у свом матичном клубу или у другим клубовима у земљи, а мали број испитаника у клубовима у иностранству.

Од испитаника је затражено да рангирају предложене области у спорту уз могућност да додају и област по свом избору и укључе је у рангирање. Истраживање је показало да су приоритети које је Тим предложио добри, те није било предлога нових области. У табели је представљена расподела одговора према областима у спорту, по анкетама:

Области у спорту	Спорт за децу и омладину	Школски спорт	Рекреација	Неговање спортских талената	Подршка врхунским спортистима	Развој спортске инфраструктуре	Унапређење компетенција спортских радника	Друго
Назив анкете	%	%	%	%	%	%	%	%
Анкета за врхунске спортисте и спортске таленте	78,8	25,8	13,6	65,2	47	40,9	10,6	0
Анкета за децу и младе	75,2	41,3	38	63,6	37,2	25,6	7,4	0,8
Анкета за рекреативце	77,4	35,7	59,5	20,2	20,2	47,6	9,5	3,6
Анкета за спортске стручњаке и стручњаке у спорту	78,1	43,8	11	32,9	26	64,4	27,4	0
Анкета за најшире грађанство	73	44,7	44,7	30,3	17,8	57,2	8,6	0

У анкетама је затражено од испитаника да наведу шта би у вези са спортским животом у Панчеву одмах променили, а највећи број испитаника/ца сматра да је потребно изградити додатна игралишта, терене, базене, бицикличке стазе, као и унапредити постојећу спортску инфраструктуру. Део испитаника је предложио да се унапреде програми за подршку спортским талентима, увођење бесплатних спортских садржаја намењених деци и повећање буџетских средстава намењених спорту. Од одговора предшколаца издвојили смо: „Да свако дете има у близини своје куће игралиште.”

Спортски узорни наших суграђана/ки су: Новак Ђоковић, Ана Ивановић, Ивана Шпановић, Милица Мандић, Душан Борковић, Чаба Силађи, Јасна Шекарић, Немања Видић, Вања Удовичић, Владе Дивац, али и Кристијано Роналдо, Роџер Федерер, Лионел Меси, а предшколци наводе да се диве: „Жики с балета и Сањи с базена” или кажу: „Мој брат Никола тренира теквондо и ја му се дивим”.

3. 3. Вредновање и процена претходне Стратегије развоја спорта Града Панчева до 2014.

Шест радних група за израду овог стратешког документа анализирали су реализацију претходне Стратегије развоја спорта Града Панчева, у петогодишњем периоду од 2010. до 2014. године, на својим првим састанцима.

Најчешћи став је да претходна Стратегија, поред тога што је као документ била оскудна, није донета јавно, ни у дијалогу с актерима у спорту, као и да није доследно примењивана. Будућа стратегија развоја спорта у граду мора бити детаљнија, прецизнија и конкретнија. Неопходно је формирати тело које би се бавило контролом примене стратегије, што је у претходној изостало.

Учесници састанака изнели су и следећа појединачна мишљења о развоју, имплементацији и вредновању претходног периода:

Добре стране	Лоше стране
<ul style="list-style-type: none"> • постоји континуитет планирања у спорту • многа такмичења су опстала • многобројни су успеси спортиста на свим нивоима такмичења • нађено је решење за поједине проблеме у спорту • средства за спорт у граду се повећавају • добијено је одобрење за јавну набавку балонке • уведен је бесплатан спорт лети • имамо Спортски центар, релативно добро је очувана Хала спортова • обновљене су Народна башта, „Барутана” и трибине на Градском стадиону • Спортски центар је добио фудбалски терен с вештачком травом • доступност термина у градским школским салама 	<ul style="list-style-type: none"> • недовољно финансијских средстава за пројекте из појединих области спорта • недовољно средстава за опремање • недостатак физкултурних сала у појединим школама • ангажовање исте деце и у школским и у клупским такмичењима • недовољно вредновање резултата рада с млађим селекцијама • уплитање политике у спорт • непоштовање Закона о спорту и саме Стратегије • Стратегија се није бавила питањем спортских стручњака и стручњака у спорту, и другим важним областима у спорту • нема сале за борилачке спортове • нема довољно затворених терена (за сквош, стони тенис, бадминтон...) • Град не користи довољно младе који постижу добре резултате и успехе, заборавља их • треба финансирати одрживе пројекте, а не скупе, који после не могу да се одрже • годинама није било ставке у буџету за финансирање спортске инфраструктуре • остварити сарадњу с ресором за просвету • „Пескана” и „Багремар” – не ради се на реализацији тих пројеката • нема анализе спорта у граду која би показала масовност одређеног спорта • лоше је тумачење Стратегије, као и њена примењивост, неискоришћени људски ресурси • неједнаке могућности клубова

3. 4. Анализа садашњег стања у спорту Панчева: СВОТ анализа и анализа по стратешким областима Стратегије

Шест радних група за израду овог стратешког документа на својим првим састанцима анализирали су тренутно стање у спорту, користећи:

1. СВОТ анализу, која препознаје унутрашње факторе: снаге/слабости и спољашње факторе: шансе/опасности у области спорта у 2015. години;

2. Дубљу анализу стања у шест најзначајнијих области развоја спорта, а резултати охрабрују, али и говоре о проблемима и изазовима спорта данас у Панчеву.

СВОТ анализа у области стања спорта у Панчеву 2015. године		
Унутрашњи фактори	Снаге	Слабости
	<ul style="list-style-type: none"> • имамо врхунска олимпијска, светска и европска достигнућа у спорту • локална самоуправа даје знатна средства за спорт • препознали смо важност усмеравања посебне пажње на физичку активност деце, младих, жена, особа с инвалидитетом и старих лица • имамо дугу традицију такмичења и добар систем такмичења у школском спорту • квалитетан кадар • велики потенцијал деце и младих • овај документ доносимо кроз дијалог заједнице 	<ul style="list-style-type: none"> • констатован је општи недостатак финансија на свим нивоима и свим областима спорта • нема довољно увида у начин трошења средстава у спорту, неједнаке могућности клубова • систем врхунског спорта и подршке талентима није успостављен • недовољна физичка активност грађана • недостатак физкултурних сала, игралишта и терена • недовољно спортске опреме и реквизита • учешће исте деце на такмичењима за школе и клубове • ревизија система такмичења у неким спортовима • не негујемо културу сећања у спорту
Спољашњи фактори	Шансе/могућности	Опасности/претње
	<ul style="list-style-type: none"> • боље разумевање локалне самоуправе за потребе и важност подршци свих сегмената спорта • укључивање свих заинтересованих и одговорних страна • међусекторска сарадња на нивоу града; имамо квалитетне установе и организације • унапређење сарадње школа и клубова • међународни фондови и финансирање • постојање квалитетних система лиценцирања кадрова и акредитација организација • промоција физичке активности, здравих стилова живота и ненасиља 	<ul style="list-style-type: none"> • одлив спортиста и стручног кадра • умешаност политике у одлучивање • непоштовање усвојене Стратегије, као и Закона о спорту • недовољна финансијска подршка пројектима из специфичних области • беспарица – сиромашни спортисти, родитељи и клубови • неинформисаност родитеља о томе где им деца иду и ко их тренира по клубовима • насиље које нас окружује, нездраве животне навике, пороци

Опис стања у области: Деца и омладина – школски спорт

- У Панчеву ради 21 основна школа с 9.827 ђака и осам средњих школа с 5.230 ђака, као и Предшколска установа „Дечја радост” са 120 група, у које је подељено преко 2.000 деце, и спортски клубови који користе термине и у школским салама и двориштима.
- Према истраживању ухрањености деце предшколског и школског узраста (Завод за јавно здравље Панчево 2006), гојазне деце има 18%. Према истраживању које је спровео Институт за јавно здравље Војводине (извор Стратегија школског спорта Војводине), 27% деце не бави се спортом (физичком активношћу) ван наставе физичког барем 1-2 пута недељно. Негативне ефекте физичке неактивности потврђује и истраживање ухрањености, постуралног статуса и квалитета спровођења наставе физичког васпитања у основним школама, које је спровео Факултет за спорт и туризам Нови Сад. Подаци из Предшколског и Школског диспанзера у Панчеву говоре да 21,7% деце има деформитете кичме (кифозе, сколиозе, алордозе), а 24,6% има деформитете стопала различитог степена. Због свега горе наведеног, неопходно је промовисање спорта и физичке активности као основне превенције велике већине хроничних незаразних болести.
- Уочена је видно смањена физичка активност у оквиру наставе ученика 1–4. разреда основне школе. По статистикама АПВ, годишње се губи око 100.000 часова наставе физичког васпитања у нижим разредима јер су замењени другим предметима у оквиру распореда часова или нису у распореду ни пројектована три часа (већ два). Такође је примећен тренд повећања броја деце ослобођене од наставе физичког васпитања, како у

основним, тако и у средњим школама. Ако се овоме дода и оптерећење кичме (нарочито деце у нижим разредима основне школе) непримерено тешким торбама, долази се до закључка колико је проблем озбиљан. Неопходно је предвидети стратегијом, а онда и реализовати активности на локалном нивоу типа: активни школски одмор, строга контрола реализације наставе физичког васпитања у нижим разредима, централизовање система ослобађања наставе физичког васпитања, упућивање школа на организацију простора учионица ормарима за књиге, едукација учитеља о организацији наставе и домаћих задатака без свакодневног ношења по десетак књига и свезака.

- Постоји дуга традиција такмичења у школском спорту.
- Изграђен је систем такмичења с великим бројем учесника.
- Постигу се добри спортски резултати ђака на свим нивоима такмичења.
- Приметан је недостатак спортске опреме и реквизита у свим школским салама.
- Уочљив је недостатак термина и простора за извођење наставе за ученике 1–4. разреда.
- Непостојање физкултурних сала: Школа за основно и средње образовање „Мара Мандић”, Музичка школа „Јован Бандур”, Балетска школа „Димитрије Парлић”, ОШ „Моша Пијаде” у Иванову и ОШ „4. октобар” у Глогоњу.
- Евидентни су проблеми око лекарских прегледа ђака.

Опис стања у области: Рекреација и „спорт за све”

- Не постоји знатна разлика у односу на стање ове области у Републици Србији – само једна трећина грађанки и грађана Панчева своје слободно време проводи бавећи се неком физичком активношћу. Од чега САМО око 2% редовно тренира. Поред тога, примећено је да жене у знатно већем, а мушкарци у знатно мањем проценту слободно време проводе неактивно.
- Недостају едукације и кампање о значају бављења физичком активношћу јер физичку активност у медицинске сврхе треба промовисати као превенцију могућих болести.
- Неопходно је побољшати инфраструктуру за бављење грађанки и грађана Панчева рекреацијом, нарочито у стамбеним насељима и насељеним местима. Посебно треба улагати у инфраструктуру прилагођену деци, особама с инвалидитетом и старим лицима.
- У самом граду Панчеву постоји довољан број фитнес клубова који се баве рекреацијом, као и теретана, али недостају видљива средства за реализацију програма и пројекта за област рекреације и „спорта за све”, као и критеријуми и правилници. Поред тога, недостаје и већи ангажман постојећих капацитета, као и боља сарадња локалне самоуправе с њима.
- Неопходно је повећати обухват бављења рекреацијом свих категорија становништва с посебним освртом на женску популацију, особе с инвалидитетом и старија лица, с циљем мењања имиџа Панчева у здрав град.

Опис стања у области: Спортска инфраструктура

- Постојећа спортска инфраструктура има велике проблеме с недостатком употребних дозвола, уписа у катастар, нелегализованих објеката и нерешених имовинско-правних послова.
- Неопходна су улагања у санацију, реконструкцију, адаптацију, одржавање и опремање спортске инфраструктуре.
- Реконструкција постојећих и изградња нових школских сала. Пет школа на територији Панчева нема школску физкултурну салу, и то три градске: Школа за основно и средње образовање „Мара Мандић”, Музичка школа „Јован Бандур” и Балетска школа „Димитрије Парлић”, и две сеоске основне школе: „Моша Пијаде” у Иванову и „4. октобар” у Глогоњу. Школска дворишта су мрачна, повреде деце су честе, зато је важно санирати школске терене.
- Недостају спортске хале и терени у свим селима, спортски терени и дечја игралишта у насељеним местима. У Горњем граду не постоји ниједан спортски терен.

- Панчево нема уређена купалишта, а недостаје отворени базен за непливаче.
- Неопходно је наставити с пројектима изградње „Багремара” и реконструкције „Пескане”.
- Дунав, Тамиш и кеј нису довољно искоришћени за спорт и рекреацију, недостају понтони за спортове на води на Тамишу.
- Недостају смештајни капацитети за спортисте (спортски дом (попут студентског дома), мотел, хотел). Дечје одмаралиште на Дивчибарама и Планинарски камп у Делиблатском песку неопходно је прилагодити рекреацији и улагати у инфраструктуру.
- Евидентан је недостатак стаза за бицикле у граду и спајање Панчева и насељених места.
- Спортску инфраструктуру неопходно је појачати медијским садржајима и повезати установе културе и спорта да сарађују по питању простора, али и у промоцији спорта, здравих стилова живота и културе сећања.

Недостајућа спортска инфраструктура

На састанцима радних група и кроз званичне консултације с представницима месних заједница из насељених места, које су доставиле своје приоритете до 2018. године, сачињена је листа простора које је неопходно санирати, адаптирати, реконструисати или одржавати. Такође, у листу су унети предлози за изградњу нових објеката. Ова листа представља скуп излистаних преференција представника месних заједница и других заинтересованих страна, не представља приоритете, реално сагледано стање и једнаке могућности, али треба да буде основа за даље утврђивање потреба заједница и израду будућих планова.

<p>Санација, реконструкција, адаптација, одржавање и опремање спортске инфраструктуре</p>	<ul style="list-style-type: none"> • МЗ Омољца: реновирање и завршетак објеката на Спортском центру „Поњавица”, изградња теретане на отвореном. • МЗ Долово: грејање у Спортској хали; уређење пода у балон хали; набавка машине за прање пода; ограда за фудбалски терен – 100 метара; ограда за рукометни терен; дренажа фудбалског терена; заштитна мрежа иза голова на фудбалском терену; монтажне трибине на Спортском центру; реновирање улаза и свлачионица у балон хали; одвајање довода струје; рукометни голови; реновирање свлачионица ФК-а; адаптација помоћног терена ФК-а; кошаркашке табле с обручима и заштитна ограда иза коша. • МЗ Банатско Ново Село: климатизација у Спортској хали – четири нова вентилатора, адаптација справарнице у две свлачионице; пресвлачење адекватном подлогом терена иза Дома културе; изградња трибине на фудбалском терену; покривање трибина на фудбалском терену и реконструкција свлачионица. • МЗ Банатски Брестовац: на стадиону: изградња балон хале, ограда и жичана мрежа на фудбалском терену. • МЗ Јабука: реновирање комплетног рукометног терена, ограда и бине; постављање пода у теретани и пројекат и изградња две свлачионице у Спортској хали. • МЗ Качарево: реконструкција крова, вентилације и грејања (увођење топлотних пумпи) у Спортској хали; уређење терена (человање и сејање траве) и просторија на стадиону; уређење игралишта за мале спортове у насељеном месту; наткривање крова између зграда МЗ-а и Дома културе (атриума). • МЗ Старчево: балон хала; уредити бицикличке и шетне стазе на потезу Старчево – Омољца – Банатски Брестовац – Иваново; санација фудбалског терена. • МЗ Глогоњ: ограда и мреже на фудбалском терену; нови слој асфалта, осветљење, трибине и ограде на рукометном терену, санирање свлачионица на Спортском центру. • Панчево: санација, реконструкција и адаптација појединих простора, одржавање и опремање: Хале спортова, базена, Спортског центра и Градског стадиона. Набавка нових квалитетних чамаца за спортове на води. Термоизолација крова и зидова Хале спортова и базена, енергетска ефикасност објеката хале и базена (соларни панели и клима-систем за хлађење простора лети).
---	--

Иградња нових спортских објеката и инфраструктуре	<ul style="list-style-type: none"> • МЗ Банатски Брестовац: изградња бициклических стаза. • МЗ Јабука: изградња бициклических стаза и израда и подношење пројектно-техничке документације за изградњу СРЦ-а „Победа”: трим стаза, терени за мали фудбал, одбојку, тенис, кошарку. • МЗ Качарево: израда пројектно-техничке документације за СРЦ „Језеро”. • МЗ Старчево: на Хиподрому изградити спортско-рекреативни центар. • МЗ Јабука: изградња трим стаза и отворене теретане у парку. • МЗ Иваново: бициклических стаза и пројектно-техничка документација за изградњу бунгалова у Заштићеном природном добру „Ивановацка ада”. • Панчево: теретане на отвореном; отворени базен за непливаче; смештајни капацитети за спортисте; мултифункционални терени (за рукомет, одбојку и кошарку); уредити градско купалиште; завршити изградњу Хале „Багремар”; оспособити трећи терен на Спортском центру; израда тартан стаза на кеју; стаза за бицикле (спајање Панчева и насељених места); камп за бициклисте и наутуку; понтони за спортове на води на Тамишу и Дунаву, пасарела на Тамишу; трим стаза у Градском парку; стазе за рекреацију у градској шуми; телескопске трибине у Хали спортова; тоалети на кеју; проширење паркинга на кеју за приколице за чамце; спортски аеродром у Панчеву; оспособити простор иза Хале спортова за спорт и рекреацију.
Спортска инфраструктура за децу, омладину и особе с инвалидитетом	<ul style="list-style-type: none"> • МЗ Глогоњ: изградња школске физкултурне хале, обнављање школских терена (свлачионице, заштитне мреже и трибине), прављење мини пич терена. • МЗ Иваново: изградња школске физкултурне хале. • МЗ Омољица: адаптација постојећих кошаркашких терена у школском дворишту, реконструкција постојећих дечјих терена („Код Грчића” и у парку), проширење школске физкултурне сале. • МЗ Банатски Брестовац: на школском терену: пресвлачење асфалтом/тартаном постојећих терена, кошаркашке табле и обручи, жичана мрежа на терену за мали фудбал и рукомет, постављање расвете на теренима. • МЗ Качарево: ревитализација (тартан) вишенаменског игралишта у центру. • МЗ Старчево: трибине на кошаркашком терену с тартаном, реконструкција школске сале. • Панчево: изградња физкултурних сала за школе „М. Мандић”, „Д. Парлић” и „Ј. Бандур”; улагати у Дечје одмаралиште на Дивчибарама – анекс и терени, и у објекте у Делиблатској пешчари, стаза за вожњу ролера и једно стално клизалиште.

Опис стања у области: Развој врхунског спорта

- Грански савези су веома битни за постизање врхунских спортских резултата, али је проблем што нису финансијски јаки да испрате врхунски спорт.
- Често се спортски таленти изгубе.
- У неким спортовима, школски спорт је добро организован, таленти су успешно лоцирани на школским такмичењима и после се наставља надоградња у клубовима. Поједини спортови немају добру организацију школског спорта, па се дешава да таленти немају где да наставе бављење спортом и једноставно нестану из спорта.
- Недовољан стручни рад и недостатак спортске опреме су евидентни. Када се обезбеде услови за квалитетан рад и припреме, спортисти због обавеза у школи не могу то да испрате. Позитивно је што за одређене спортове постоје регионални кампови за талентовану децу, где се усавршавају.

- Није довољно организовано задржавање талентованих спортиста у нашој локалној средини, па је они напуштају, настављајући да се баве спортом у другим срединама или напуштају спорт.
- Нема селектираних група у колективним спортовима и селектираних појединаца у индивидуалним спортовима. За такве талентоване групе и појединце не постоје адекватни услови за рад и квалитетни тренери.
- Систем функционисања врхунског спорта је проблематичан и потребна је његова корекција. Систем школског спорта, који је добар у одређеним спортовима, треба неговати и јачати.
- Школовање и образовање спортских талената и врхунских спортиста није системски решено.
- Недовољни су финансијски програми и инфраструктура за талентоване спортисте. Тренутно, у граду имамо много талентованих спортиста.
- Евидентно је да у лопташким спортовима одлазе играчи и играчице, и готово је немогуће задржати их у матичном клубу. Обештећења у одређеним спортовима и клубовима нису правно дефинисана на одговарајући начин.
- Деца у школама не прођу основну обуку у базичним спортовима, већ се прерано гурају у одређени спорт, често и без одговарајућег стручног рада.
- Утицај политике на спорт је велики и заједнички је став да је то недопустиво. Појединачно мишљење је да се приликом одређивања носилаца по спортовима, превише фаворизовао сениорски резултат, а није се водило рачуна о талентованој деци.

Опис стања у области: Спортски стручњаци и стручњаци у спорту

- Постоји квалитетан и стручан кадар, али је недовољан у одређеним спортским гранама.
- Постоји сарадња тренера у клубовима, као и одређени локал-патриотизам.
- Велики проблем је немогућност финансирања и задржавања успешних тренера у клубовима.
- Не постоји јасан план клубова и није дефинисана професионална перспектива тренера у њима.
- Не постоји законска регулатива која би заштитила права тренера у клубовима.
- Приликом стицања лиценци за рад у одређеној спортој грани, одговорни грански савези се међусобно разликују и имају низ нелогичности код издавања истих.
- Присутна је сарадња тренера на градском, међуградском и међурегионалном нивоу.
- Неопходно је стратешко планирање на нивоу клубова, писање предлога пројеката донаторима у Покрајини и Републици, као и Европској унији.
- Не постоји јасан, дефинисан спортски систем који би био независан од било којих политичких структура.

Опис стања у области: Спречавање насиља у спорту, антидопинг и спортска медицина

- Велики недостатак стручног приступа у развијању свести о потреби унапређења, тј. превенирања и решавања насиља у спорту, коришћења суплемената, недозвољених средстава и уопште правилне исхране у спорту.
- Неопходна су улагања и унапређење здравствене заштите свих учесника у физичким активностима кроз делокруг рада спортске медицине.
- Утицај на младе је најважнија превенција у спречавању насиља, стога је неопходно у дефинисању даљих активности поставити различите категорије учесника у спорту (такмичари, тренери, службена лица, навијачи, родитељи...) и препознати их као потенцијалне промотере насилног понашања, али и као потенцијалне едукаторе у спречавању насилног понашања.
- Према подацима Полицијске управе Панчево, у периоду од 2010. до 2014. године, полицији у Панчеву пријављено је неколико случајева насиља на спортским теренима, и то: 2010. године – три случаја, 2011. године – један случај, 2012. године – један случај, 2013. године – није било пријављеног насиља и 2014. године – један случај.

- Култура фер-плеја мора бити препозната и грађена код свих, а нарочито у најмлађем узрасту (вртићи, основне и средње школе) путем радионица, јер је евидентно присутан губитак ауторитета наставника физичког васпитања, те се проблеми јављају већ на школским такмичењима (примери радионица „Сви побеђују”, „Бирамо најбољу навијачку групу”, „Најлепши транспарент”...). Носиоци образовања о ненасилном понашању су педагози физичке културе, те се и с њима мора осмишљено радити путем адекватних акредитованих семинара од стране надлежних државних органа, што би омогућило да ове едукације буду део одобрених и обавезних обука за просветне раднике, чијим би завршавањем они добијали бодове неопходне за обнављање обавезних лиценци. Тиме би се наставници и професори додатно мотивисали да учествују. Они морају образовати и васпитавати, али на неки начин и правовремено селектовати децу ка спортовима и дисциплинама за које дете има психофизичке предиспозиције. Преурањено усмеравање може резултовати немогућношћу напредовања у рано селектованом спорту, те се развијају незадовољство, фрустрације, негативне емоције, што све представља окидач за недолично понашање. У том смислу, рад у спортским секцијама у школама је веома битан, јер се тако остварује већи обухват деце која се баве физичком активношћу, а финансијске могућности/немогућности породица не представљају ограничавајући фактор.
- Недостатак етичког кодекса/политике о спортском понашању и фер-плеју у школама и активно повезивање школа и спортских клубова у промовисању спортског понашања.
- Локални медији нису довољно укључени у позитивно (експлицитно) промовисање фер-плеја и доличног понашања, те достизања врхунских резултата без употребе недозвољених средстава. Неопходна је едукација медија на избегавању негативног (имплицитног) промовисања насиља на спортским манифестацијама. Оформити новинарске секције у школама, путем којих ће, уз сарадњу с медијима и угледним спортским коментаторима, деца новинари – едукатори подучавати децу навијаче.
- Према истраживању здравственог стања становништва Јужнобанатског округа 1991–2010. (Завод за јавно здравље Панчево), кардиоваскуларне болести су на првом месту оболевања одраслог становништва, а граница старости појаве инфаркта миокарда помера се ка све млађем животном добу (регистар КВС болести 2015. година – мушкарац 19 година), а водећи узрочник оболевања деце је астма бронхиале.
- Физичка активност је лек и као сваки други лек. Неопходно ју је добро дозирати у односу на пол, старост и психофизичке предиспозиције кроз делокруг рада спортске медицине као специјалистичке гране. У том смислу, обухват свих учесника у спорту и физичким активностима кроз обавезне систематске прегледе од стране овлашћених лекара и по тачно утврђеној методологији (дефинисано Законом о спорту и његовим подзаконским актима), мора бити већи. Као носиоца ових активности на локалном нивоу треба препознати Одсек за спортску медицину Дома здравља у Панчеву.
- Доступност недозвољених средстава на тржишту и недоступност података о њиховом коришћењу.
- Недостатак информисања и едукације о штетним утицајима недозвољених средстава на здравље и фер-плеј, едукације у вези с допингом, уз укључивање родитеља и младих већ од узраста 6–8. разреда, када почиње да се развија култ тела, одлазак у теретане, коришћење суплемената/допинга.

4. Механизми одрживости спровођења Програма развоја спорта

Ово поглавље односи се на механизме који су неопходни да буду развијени током имплементације Програма, приоритета и акционог плана, и представљају неопходне елементе сваке успешне и одрживе политике на локалном нивоу. Ови елементи садржани су и препознати као важни субјекти спортске политике и у Закону о спорту Републике Србије и Стратегији развоја спорта у Републици Србији.

Током реализације Програма, приоритета и акционог плана, поред мера излистаних у акционом плану, одговорне стране (носиоци и реализатори) за реализацију овог документа имају обавезу да обезбеде механизме и елементе:

4. 1. Тела и органи задужени за спорт на нивоу локалне самоуправе
 4. 1. 1. Члан Градског већа задужен за спорт
 4. 1. 2. Одсек спорта у Градској управи Града Панчева
 4. 1. 3. Спортски савез
4. 2. Институционалне структуре учешћа спортиста, спортских стручњака и стручњака у спорту у доношењу одлука
 4. 2. 1. Комисија за спорт
 4. 2. 2. Савет за спорт Града Панчева
 4. 2. 3. Грански спортски савези
 4. 2. 4. Савез за школски спорт
 4. 2. 5. Савез за рекреацију
4. 3. Спортски клубови и спортска удружења
4. 4. Финансирање спровођења Програма
 4. 4. 1. Буџет за спорт
 4. 4. 2. Јавни конкурси за реализацију Програма
 4. 4. 3. Правилник о условима и начину финансирања потреба у области спорта
4. 5. Мониторинг и евалуација спровођења Програма
4. 6. Носиоци и учесници у реализацији Програма
4. 7. Истраживање у спорту

У свим областима Програма, ови елементи на нивоу локалне самоуправе допринеће следећим циљевима:

- Осигурати координацију и сарадњу међу свим субјектима који пружају услуге и програме, а пре свега међусекторски коменаџмент;
- Услуге и активности у спорту су у складу с потребама грађана и спортиста;
- Отворен, доступан и опремљен простор и инфраструктура јесу предуслов континуираног бављења спортом и рекреацијом;
- Обезбедити компетенције код оних који раде у области спорта и рекреације;
- Унапредити капацитете и механизме за прикупљање података и праћење;
- Осигурати континуитет услуга и програма који се пружају;
- Обезбедити редовне процене квалитета услуга и програма у правцу континуираног унапређења и прилагођавања потребама;
- Информисати, едуковати и саветовати грађане о значају физичке активности и здравим стилевима живота.

4. 1. Тела и органи задужени за спорт на нивоу локалне самоуправе

Да би стратешки документ био реализован, поред захтева да буде донет у дијалогу са свим заинтересованим странама, да је документ читаве заједнице, неопходно је обезбедити рад тела и органа који ће бити задужени за планирање, реализацију, надгледање и вредновање стратешког документа.

Постојање градских тела и органа подразумева постојање функционалних структура које гарантују спровођење Програма и залажу се за решавање најважнијих проблема из области спорта на местима где се доносе одлуке, те је неопходно да током реализације ове стратегије функционишу:

4. 1. 1. Члан Градског већа задужен за спорт
4. 1. 2. Одсек спорта у Градској управи Града Панчева
4. 1. 3. Спортски савез

Овим телима и органима неопходно је обезбедити простор и средства за рад, уредити описе посла и кроз градске одлуке озваничити постојање ових механизма. Ова тела се, поред реализације Програма, баве праћењем, контролом и вредновањем њене имплементације, те ова места треба да буду обезбеђена успостављањем одрживих структура и препозната градским одлукама и у годишњем градском буџету.

Ове структуре обезбеђују коменаџмент на нивоу Града и мобилишу све потенцијале у друштву, посебно спортисте и спортске раднике/це, клубове и спортска удружења за стварање нових талената, успешних резултата и вредности, за отворени и самоодрживи развој, те активну улогу у процесу развоја демократског развоја области. Њихов задатак је и да се залажу за стварање услова за афирмацију и подршку спорту, у складу с осталим градским одлукама, стратегијама и другим државним и градским актима, изградњу конструктивног и партнерског односа актера у спорту и јединицама државне управе и локалне самоуправе у остваривању циљева ове стратегије.

Да би Програм и акциони план уопште могли бити квалитетно реализовани, неопходно је у првим месецима реализације Програма:

- У одлукама о формирању Градског већа предвидети позицију и ресурсе за члана Градског већа задуженог за ресор спорта;
- Одлукама Градске управе: формирати Одсек за спорт у оквиру Секретаријата за јавне службе и социјална питања;
- Урадити систематизацију радних места у Одсеку за спорт, у складу с овим Програмом и пословима реализације, вредновања, надгледања и извештавања, уз консултације Савета и Комисије за спорт.

Спортски савез је територијални савез који има за циљ да удружи градске гранске савезе, спортска удружења с територије Панчева. Поред тога, задатак Савеза је и да обезбеди услове за праћење, развој и унапређење масовног спорта, школског спорта, као и врхунског спорта у неолимпијским спортовима у складу са Законом о спорту Републике Србије и Стратегијом. Такође, да унапреди спорт и заштити интересе спорта у Панчеву, обезбеди услове за ефикасан рад гранских градских савеза, организовање стручних семинара, координацију рада спортских клубова, Министарства спорта РС, Завода за спорт РС, Покрајинског секретаријата за спорт и омладину АПВ, Завода за спорт АПВ и локалне самоуправе, а пре свега, има за циљ да буде сервис својим члановима.

Један од основних задатака Спортског савеза Панчево јесте да, у складу с Правилником о условима и начину финансирања потреба у области спорта на територији Града Панчева, подноси јединици локалне самоуправе предлог свог годишњег програма и пројеката, али и пројеката својих чланова у циљу остваривања потреба и интереса грађана.

4. 2. Институционалне структуре учешћа спортиста, спортских стручњака и стручњака у спорту у доношењу одлука

Институционалне структуре учешћа спортиста, спортских стручњака и стручњака у спорту у доношењу одлука на локалном нивоу представљају:

4. 2. 1. Комисија за спорт
4. 2. 2. Савет за спорт Града Панчева
4. 2. 3. Грански спортски савези
4. 2. 4. Савез за школски спорт
4. 2. 5. Савез за рекреацију

Комисија за спорт формира се у циљу праћења Програма, доношења оперативних планова и одлука уз укључивање кључних актера локалне самоуправе у области спорта. Комисију чине представник/ца: Градског већа, Градске управе, ЈКП-а „Младост” и два представника/це Спортског савеза Панчево. Комисија за спорт доноси акционе планове у сарадњи с телима и органима у локалној самоуправи који се баве спортом (Одсек и Савет), предлаже Правилник о условима и начину финансирања потреба у области спорта, утврђује конкурсне задатке јавних позива за финансирање Програма и критеријуме за оцењивање, вреднује и оцењује предлоге пројеката пристигле на јавни конкурс, бави се надгледањем и вредновањем спроведених мера и индикатора успешности, и оцењује реализацију Програма.

Савет за спорт Града Панчева образује се решењем Градског већа Панчева са следећим задацима:

- учествује у подстицању и стварању услова за унапређење „спорта за све”, односно за бављење грађана спортом, посебно деце, омладине, жена и особа с инвалидитетом, учествује у изради нацрта аката у области спорта;
- даје сугестије у креирању политике спорта, ради на оснаживању и повезивању Града Панчева и спортских организација, спортских друштава, удружења и гранских савеза и Спортског савеза Панчево;
- подстиче развој међународне сарадње у области спорта;
- подстиче повезивање организатора градских спортских манифестација са сличнима из региона и света;
- спроводи припремне активности за израду нове стратегије/ програма развоја спорта у Граду Панчеву;
- учествује у креирању годишњих планова и извештаја у складу с важећим Програмом развоја спорта у Граду Панчеву;
- учествује у спречавању негативних појава у спорту;
- учествује у едукацији, информисању и саветовању грађана, спортиста и осталих учесника у систему спорта о питањима битним за одговарајуће бављење спортским активностима и делатностима;
- учествује у изради планова за рационално и наменско коришћење спортских сала и спортских објеката кроз одобравање њиховог коришћења и доделу термина за тренирање учесницима у систему спорта;
- учествује у систему доделе награда и признања за постигнуте спортске резултате и допринос развоју спорта, пружа стручну подршку Комисији за спорт Града Панчева, коју образује градоначелник Панчева, у складу с Правилником о условима и начину финансирања потреба у области спорта на територији Града Панчева;
- учествује у унапређењу заштите здравља спортиста и обезбеђивању адекватног спортског здравственог образовања спортиста, посебно младих, укључујући и антидопинг образовање.

Један од основних задатака Савета јесте да, у складу с овом стратегијом, подноси јединици локалне самоуправе мишљење ради израде Правилника о условима и начину финансирања потреба у области спорта и годишњих акционих планова ове стратегије. Савет за спорт чине врхунски спортисти и спортисткиње Панчева.

Градски грански спортски савези на територији локалне самоуправе оснивају се ради остваривања заједничких интереса у појединој спортској грани, а имају за циљ развој поједине спортске гране на територији Града Панчева, као и усклађивање и пружање стручних активности и стручног рада, организовање и вођење спортских такмичења.

Савез за школски спорт има за циљ да промовише значај спорта у школама и активно учествовање ученика у школском спорту, а све с циљем унапређења и омасовљавања спорта, као и да омогући свим младим људима да имају физичко васпитање и стекну базичне спортске активности, да непрестано ради на зближавању младих и ширењу олимпијске идеје и духа олимпизма и фер-плеја. Задатак Савеза за школски спорт јесте да обезбеди услове, организује и реализује школска спортска такмичења у складу с програмом за школска спортска такмичења.

Савез за рекреацију има за циљ да доприноси развоју и промоцији рекреације и „спорта за све“ у граду Панчеву, у свим његовим облицима, видовима рада, живљења, окупљања грађана и грађанки, а нарочито у месним заједницама, привредним друштвима и установама, спортско-рекреативним центрима без обзира на облик власништва, масовним спортско-рекреативним такмичењима и манифестацијама, дечјим установама и школама, спортским клубовима и фитнес центрима, плесним клубовима, породицама, планинарским и туристичко-гоститељским активностима и организацијама, феријалним, извиђачким и излетничким делатностима, специјализованим спортско-рекреативним програмима за децу, омладину, запослене, жене, особе с инвалидитетом и стара лица. Задатак Савеза за рекреацију јесте да спроведе процес едукације грађанки и грађана Панчева и истакне значај бављења рекреацијом, унапреди услове за развој ове области, као и да афирмише програме и пројекте у овој области.

4. 3. Спортски клубови и спортска удружења

Спортски клубови и удружења су кључни актери у планирању, реализацији и вредновању ове стратегије. У Панчеву је регистровано 162 спортска удружења грађана, која се баве спортом или неким другим обликом физичке активности, и чланови су Спортског савеза Панчево.

*Листа чланова Спортског савеза Панчево

Р. број	Назив клуба	Р. број	Назив клуба
1.	ФК „Динамо 1945“ Панчево	82.	Савате клуб „Панчево“ Панчево
2.	ФК „Динамо“ Панчево	83.	БК „Будо“ Панчево
3.	ФК „Железничар“ Панчево	84.	ЦБВ „Тамиш“ Панчево
4.	ФК „Младост“ Војловица	85.	ЦК „Динамо“ Панчево
5.	ФК „Долово“ Долово	86.	ЦК „Панчево“ Панчево
6.	ОФК „Југославија“ Јабука	87.	ЦК „Академија Јочић“ Старчево
7.	ФК „Борац“ Старчево	88.	КЕС „Авантура 4x4“ Панчево
8.	ФК „Мика Антић“ Панчево	89.	КЕС „Треккер“ Панчево
9.	ФК „Ас“ Качарево	90.	КЕС „Вир“ Панчево
10.	ФК „Стари Тамиш“ Панчево	91.	АК „Динамо“ Панчево
11.	ФК „Глогоњ“ Глогоњ	92.	АК „Тамиш“ Панчево
12.	ФК „Петар Урошев“ Панчево	93.	АМК „Сириус“ Панчево
13.	ФК „Мундиал“ Панчево	94.	АМК „Борковић тим“ Панчево
14.	ФК „Слога“ Банатско Ново Село	95.	АК „Утва“ Панчево
15.	ФК „Арена“ Панчево	96.	БК „Панчево“ Панчево
16.	ФК „Будућност“ Банатски Брестовац	97.	БК „Динамо“ Панчево
17.	ФК „Јединство–Стевић“ Качарево	98.	ВК „Тамиш“ Панчево
18.	ОФК „Стенли“ Глогоњ	99.	Куглашки клуб „Железничар“ Панчево
19.	ФК „Долово 06“ Долово	100.	ККК „Панчево“ Панчево
20.	ФК „Фортуна“ Панчево	101.	ККК „Навигатор“ Панчево
21.	ФК „Стрела“ Иваново	102.	КАФ „Пантерси“ Панчево
22.	ФК „Младост“ Омољица	103.	КМК „Карађорђе“ Панчево
23.	ЖФК „Шампион 2013“ Панчево	104.	КЛД „Соко“ Панчево
24.	ЖФК „Железничар“ Панчево	105.	МК „Којот“ Панчево

25.	КМФ „Краљевићево” Качарево	106.	ПАК „Матерхорн” Панчево
26.	КК „Тамиш” Панчево	107.	ПЕК „Соко” Панчево
27.	КК БНС Банатско Ново Село	108.	Пеинтбол клуб „Урбан тим” Панчево
28.	КК „Динамо” Панчево	109.	Плесни клуб „Балерина” Панчево
29.	КК „Крис-крос” Панчево	110.	Рагби клуб „Динамо” Панчево
30.	КК „Младост” Омољица	111.	Рагби 13 клуб „Војвода” Панчево
31.	КК „Центар” Панчево	112.	СК „Панчево” Панчево
32.	КК „Борац” Старчево	113.	СК „Дуга стрела” Панчево
33.	КК „Ролинг хунтер” Панчево	114.	СД „Панчево 1813” Панчево
34.	КК „Пивот” Панчево	115.	„Спортико клуб” Панчево
35.	КК „Јединство” Качарево	116.	СК „Кликер” Панчево
36.	ЖКК „Тамиш” Панчево	117.	СТК „Панчево” Панчево
37.	ЖКК „Крис-крос” Панчево	118.	СТК „Динамо” Панчево
38.	ЖКК „Динамо” Панчево	119.	СТК „Неоли” Старчево
39.	ЖРК „Динамо” Панчево	120.	СТК „Јединство” Качарево
40.	РК „Јабука” Јабука	121.	Хокеј на трави „Динамо” Панчево
41.	ЖРК „Јединство” Качарево	122.	Хокеј на трави „Змај” Панчево
42.	ЖРК „Јабука 95” Јабука	123.	ШК „Светозар Глигорић Глига” Панчево
43.	ЖРК „Панчево” Панчево	124.	ШК „Јабука” Јабука
44.	ЖРК „Долово” Долово	125.	ШК „Аљехин” Панчево
45.	РК „Јединство” Качарево	126.	ШК „Пашк” Панчево
46.	РК „Долово” Долово	127.	ШК „Бора Ивков” Банатско Ново Село
47.	РК „Глогоњ” Глогоњ	128.	ШК „Кефало” Омољица
48.	РК „Хазена” Долово	129.	ШК „Јединство” Качарево
49.	РК „Младост” Омољица	130.	ПД „Јеленак” Панчево
50.	ОРК „Панчево” Панчево	131.	Бриц клуб „Ново Село” Б. Ново Село
51.	ЖОК „Динамо” Панчево	132.	УОГ „Младост 98” Панчево
52.	ОК „Борац” Старчево	133.	КДТ ХЛ Панчево
53.	ОК „Динамо” Панчево	134.	Фитнес клуб „Бушидо” Панчево
54.	ОК „Младост” Омољица	135.	„Спартанс-боди и фитнес клуб” Панчево
55.	ОК БНС Банатско Ново Село	136.	„СМС фитнес” Панчево
56.	ОК „Одбојка 013” Панчево	137.	Боди-билдинг клуб „Игор Милановић” Панчево
57.	Железничко одбојкашки клуб „Динамо” Панчево	138.	Фитнес клуб „Би фит” Панчево
58.	Карате клуб „Динамо” Панчево	139.	Рукометни савез Панчева
59.	Карате клуб „Младост” Панчево	140.	Општински шаховски савез Панчева
60.	Карате клуб „Панчево” Панчево	141.	Градски фудбалски савез Панчева
61.	Карате клуб БНС Банатско Ново Село	142.	Савез за школски спорт
62.	Карате клуб „Долово” Долово	143.	Окружни кошаркашки савез Панчева
63.	ТК „Динамо” Панчево	144.	Фудбалски савез подручја Панчева
64.	ТК „Панчево” Панчево	145.	Банатска тениска асоцијација
65.	ТК „Свети Сава” Панчево	146.	Градски кошаркашки савез „Пан-кош” Панчево
66.	ПК „Динамо” Панчево	147.	Савез мажореткиња Србије
67.	ПК „Тамиш” Панчево	148.	Удружење рукометних ветерана „Динамо” Панчево
68.	ПК „Спарта” Панчево	149.	ДТВ „Партизан” Панчево
69.	ПК „Олимп” Панчево	150.	Соколско друштво Панчево
70.	ТК „Тамиш” Панчево	151.	УСН „Панчево” Панчево
71.	ВК „Младост” Панчево	152.	ШСД „Шампион” Панчево
72.	Коњички клуб „Младост” Омољица	153.	УСР „Златни караш 2013” Б. Брестовац
73.	Коњички клуб „Рохан” Панчево	154.	УСР „Тамиш” Панчево

74.	Коњички клуб „Кремен” Панчево	155.	УСР „Клен” Качарево
75.	Коњички клуб „Панчевац 1926” Панчево	156.	УЉС „Српска Спарта” Панчево
76.	Коњички клуб „Старчевац” Старчево	157.	Карате клуб „Комите 013” Б. Брестовац
77.	БК „Динамо” Панчево	158.	ФК „Воја Гачић” Панчево
78.	Ки аикидо клуб „Сатори” Панчево	159.	ЦК „Јединство” Качарево
79.	КБК „Свети цар Лазар” Банатско Ново Село	160.	„Позитива” Панчево
80.	КБС „Професионалац” Панчево	161.	Рагби клуб „Борац ветерани” Старчево
81.	КБС „Комбат Еагле” Панчево	162.	КБЦ „Соколови 013” Панчево

Овој листи кључних актера у овој стратегији треба додати и све клубове и спортске организације, нове организације и иницијативе које настану током реализације ове стратегије, преко 100 других удружења грађана из области здравља, образовања, социјалне заштите, бриге о деци и младима; плесне клубове, навијачке групе, културно-уметничка друштва, који делују у граду и месним заједницама, али и приватне теретане, фитнес, СПА и друге центре.

Показатељ успешности овог Програма неће бити само број клубова/удружења који је повећан или смањен већ њихова одрживост, квалитет и стандарди које ће испуњавати, али и подршка која им се пружа од стране Града, на основу уређених норми кроз усвојен Правилник о условима и начину финансирања потреба у области спорта.

Подршка свим наведеним актерима у спорту коју пружа Град, дефинисана је Јавним конкурсом у области спорта и Правилником о условима и начину финансирања потреба у области спорта, у циљу остварења и доприноса циљевима овог Програма.

Стратешки треба улагати у клубове, носиоце спортских грана, јер само носиоци могу да врате новац држави кроз порез и кроз поштовање закона, јер су довољно велики и видљиви да морају да раде по закону.

4. 4. Финансирање спровођења Програма

Један од основних циљева у развоју спорта јесте стварање бољег и квалитетнијег система финансирања. Транспарентност и демократичност, приликом финансирања спорта и ове стратегије, укључују да на нивоу Града Панчева постоје:

4. 4. 1. Буџет за спорт
4. 4. 2. Јавни конкурси за реализацију Програма
4. 4. 3. Правилник о условима и начину финансирања потреба у области спорта
4. 4. 4. Међународни извори финансирања

Одговорна брига о спорту, као и развој у најширем смислу, подразумева и инвестиције, односно одвајање буџетских средстава за реализацију Програма развоја спорта и остварење врхунских резултата. Финансирање и улагање у спорт директно утиче на резултате и остварење циљева ове стратегије. Повећањем буџета за спорт повећавамо опште здравље грађана, јединство и тимски дух, утичући и на здраву радну снагу и економију. Буџет за спорт је у наредном периоду неопходно повећавати, тако да одвајања за спорт чине минимум 4% градског буџета, у складу с потребама грађана, али и на основу улагања у спорт других градова и општина. Одговорну бригу о спорту доказују градови и општине у Србији чији се проценат одвајања за спорт креће у просеку 3–5%, а посебно се издвајају градови који издвајају и више средстава, као на пример: Крагујевац 6% или Јагодина 10%.

Конкурс за реализацију Програма развоја спорта, који Град Панчево сваке године расписује и издваја средства за њега, свим заинтересованим странама омогућује учешће у реализацији, где они имају једнаке могућности за предлагање метода у решавању проблема спорту и мера Програма и Акционог плана.

Конкурс за су/финансирање програма и пројеката у циљу реализације Програма развоја спорта отворен је за све актере у спорту и одговорне стране препознате у овој стратегији, што представља један од кључних елемената њеног ефикасног и квалитетног спровођења. Праксу расписивања конкурса сваке године треба задржати, као и издвајање посебних средстава за његову реализацију у буџету локалне заједнице. Конкурс расписује, спроводи и надгледа Секретаријат за јавне службе и социјална питања и остале службе и органи локалне управе, као и Комисија за спорт.

Овим конкурсом подржавају се пројекти чији се програмски садржај односи на унапређење спорта, односно циљева и мера, и решавање специфичних проблема препознатих у Програму и/или акционом плану развоја спорта у приоритетним областима.

Предлоге пројеката разматра Комисија за спорт, према утврђеним критеријумима и приоритетима, на основу чијег мишљења градоначелник врши избор пројеката, одобрава их и утврђује коначан износ средстава за њихову реализацију. Предлагачи чији је пројекат прихваћен, закључују уговор с јединицом локалне самоуправе, којим се регулишу међусобна права и обавезе уговорних страна.

Поред локалног, покрајинског и републичког буџета, из којих се могу обезбеђивати средства за имплементацију Програма, неопходно је истаћи важност међународних фондова, који су све присутнији и доступнији извори финансирања, те омогућавају добијање финансијске подршке за реализацију програма и пројеката. Бројни инструменти претприступне помоћи ЕУ отворени су за Србију, али се недовољно користе, највише услед слабе информисаности и непостојања адекватних обука за потенцијалне апликанте.

4. 5. Мониторинг и евалуација спровођења Програма

Програм и акциони план подразумевају стални мониторинг и вредновање реализације мера и индикатора успешности.

За праћење и вредновање Програма и акционог плана, као и извештавање (годишње), задужен је Одсек за спорт Градске управе, чији запослени у свом опису радног места у систематизацији имају тачно одређене делове које оцењују и о којима извештавају надлежне у локалној самоуправи и Министарству спорта.

У процес мониторинга и евалуације Одсек укључује и друге сараднике, независне стручњаке, а посебно Савет и Комисију за спорт, у циљу квалитетнијег, независног, непристрасног оцењивања. Веома је важно истраживати све ресурсе које град има и пружа у области спорта и рекреације, па и здравља, екологије и развоја здравих стилова живота, али и културе и информисања и социјалне заштите. Неопходно је препознати и све актере у области спорта који дају велики допринос развоју спорта, и више их укључити у развој, реализацију и праћење.

4. 6. Носиоци и учесници у реализацији Програма

Одговорни за реализацију циљева ове стратегије, поред наведених структура, јесу и сви препознати субјекти кроз процес доношења овог документа, јер ова стратегија није стратегија једног ресора, већ Града Панчева, а њено планирање, реализација и вредновање морају се спроводити партнерски, отворено и интересекторски.

Носиоци Програма развоја спорта		Реализација, праћење и вредновање Програма развоја спорта
Локални ниво / локална самоуправа	Градска управа Панчево	<ul style="list-style-type: none"> • Комисија за спорт • Савет за спорт • Одсек за спорт • Секретаријат за јавне службе и социјална питања – сви одсеци • Месне заједнице • Агенција за имовину Града Панчева • Секретаријати ГУ Панчево: за урбанизам, опште и скупштинске послове, заштиту животне средине, привреде и финансија
	Скупштина Града Панчева и Градско веће	<ul style="list-style-type: none"> • Члан Градског већа задужен за спорт • Градоначелник • Чланови Градског већа задужени за ресурсе: омладине, просвете, културе и информисања, здравља, заштите животне средине, туризма, социјална питања • Одборници/це • Скупштински савети за родну равноправност, младе, културу, заштиту животне средине
	Установе и организације у области спорта	<ul style="list-style-type: none"> • Спортски савез • Грански савези, Савез за рекреацију, Савез за школски спорт • Спортски клубови и удружења грађана, теретане, фитнес и СПА центри • ЈКП „Младост”
	Установе и организације у области просвете, бриге о младима и деци, социјалне заштите и културе	<ul style="list-style-type: none"> • Основне и средње школе на територији Панчева • Образовне установе – приватни факултети, вртићи, школе • Предшколска установа „Дечја радост” • Канцеларија за младе и Дом омладине Панчево • Културни центар Панчева и домови културе у насељеним местима; Народни музеј Панчево; Историјски архив Панчево и Градска библиотека • Локални медији, школске новине и спортски новинари • Удружења грађана и ђачки парламенти • Установе социјалне заштите • Деца и омладина; родитељи; педагози; омладински, просветни, здравствени и социјални радници; рекреативци; спортски стручњаци и стручњаци у спорту; навијачи
	Јавна предузећа и јавно-комунална предузећа	<ul style="list-style-type: none"> • ЈП „Дирекција за изградњу и уређење Панчева” • ЈКП „Зеленило” • ЈКП „Младост” • ЈКП „Хигијена” • Јавно-комунална предузећа из свих насељених места
	Установе и организације у области здравља, безбедности, заштите животне средине и туризма	<ul style="list-style-type: none"> • Дом здравља Панчево • Завод за јавно здравље Панчево • Туристичка организација Панчево • Црвени крст, удружења грађана, планинари, извиђачи, горани • Полицијска управа Панчево
Национални и покрајински ниво	<ul style="list-style-type: none"> • Републички и Покрајински завод за спорт • Антидопинг агенција Србије • Министарство омладине и спорта • Покрајински секретаријат за спорт и омладину • Национални грански савези • Покрајински грански савези • Олимпијски и параолимпијски комитет • Специјална олимпијада Србије • Спортски инспектори; педагози физичке културе; омладински, просветни, здравствени и социјални радници; спортски новинари; спортски стручњаци и стручњаци у спорту; врхунски спортисти • Факултети и високе школе из области спорта и физичког васпитања 	

4. 7. Истраживања у спорту

Заснованост одлука о спорту од кључног је значаја за планирање, реализацију и вредновање Програма. Неопходни алат у спровођењу Програма јесте истраживање. На овај начин, обезбеђује се да приказ стања о положају спорта или појединих области спорта, циљеви и мере буду засновани на утемељеним и релевантним подацима и резултатима истраживања. Због тога је неопходно обезбедити средства и методе који ће систематски пратити стање, проблеме, потребе и ставове, преференције у области спорта, а посебно:

- стимулисати истраживања проблема, потреба, ставова и преференција у спорту на нивоу града, као основу за будући рад и развој локалних планова акције (најмање једном у средини процеса и на крају);
- подстицати специфична истраживања о квалитету живота и специфичним проблемима у спорту према приоритетима Програма (по потреби, у зависности од обима и фреквенције појављивања специфичних проблема).

5. Приоритети по стратешким областима

Приоритети Програма развоја спорта Града Панчева 2015–2018. године, на основу Визије, стратешких приоритета, принципа и вредности, обухвата скуп циљева, мера, индикатора успешности и одговорне за реализацију у шест стратешких области:

5. 1. Приоритети у области: Деца и омладина – школски спорт
5. 2. Приоритети у области: Рекреација и „спорт за све”
5. 3. Приоритети у области: Спортска инфраструктура
5. 4. Приоритети у области: Развој и унапређење врхунског спорта
5. 5. Приоритети у области: Спортски стручњаци и стручњаци у спорту
5. 6. Приоритети у области: Спречавање насиља у спорту, антидопинг и спортска медицина

Рокови и динамика реализације мера и праћења индикатора успешности ових приоритета биће утврђени доношењем акционих планова, чији је носилац израде Комисија за спорт, уз подршку Одсека за спорт Градске управе Панчево и консултације са Саветом за спорт Града Панчева.

5. 1. Приоритети у области: Деца и омладина – школски спорт

Приоритети	Циљеви	Мере	Индикатори	Одговорне стране
1. Унапредити функционисање и подржати програме и пројекте школског спорта, у циљу унапређења и очувања здравља деце и младих	1. 1. Обезбедити плаћена лица која ће се бавити само питањима школског спорта и дечјим спортом	<ul style="list-style-type: none"> • Запослити лице које ће се бавити питањима школског спорта. • Већи број запослених стручњака – професора физичке културе у ПУ „Дечја радост”. 	<ul style="list-style-type: none"> – већа и боља организованост – већи број спортова и такмичења – број и компетенције ангажованих и плаћених лица – број школа укључених у такмичења 	Локална самоуправа, Савез за школски спорт, професори физичког васпитања, школе, Дом здравља, клубови, установе: културе, за младе и социјалне заштите, Градска управа, спортисти,
	1. 2. Организовати што већи број квалитетних такмичења за сву децу	<ul style="list-style-type: none"> • Укључити што већи број школа у систем такмичења школског спорта, са што већим бројем деце која нису обухваћена школским такмичењима, организовање међудодељенских такмичења и учешће већег броја волонтера. • Бесплатни спортски садржаји за децу ван вртићких и школских активности 		
	1. 3. Здрава и способна деца за бављење спортом, проширивање свести о значају бављења спортом	<ul style="list-style-type: none"> • Редовни лекарски и систематски прегледи, као и дугогодишње праћење резултата. • Перманентна едукација деце и родитеља. • Подржати програме и пројекте током летњих и зимских распуста. • Подржати предавања и семинаре по установама. 		

2. Побољшање услова за рад и стварање услова за квалитетније извођење наставе и бављење спортом	2. 1. Опремање свих сала опремом која недостаје, као и одржавање и реконструкција постојећих терена	<ul style="list-style-type: none"> Планирање финансијских средстава и израда плана недостајуће опреме и реквизита на основу анализе потреба и стања. Набавка опреме која недостаје објектима и теренима намењеним деци и омладини. 	<ul style="list-style-type: none"> постојање плана и анализе потреба количина и квалитет купљене опреме 	ПУ „Дечја радост”
3. Одржавати такмичења у школама и понудити нове садржаје	3. 1. Укључивање што већег броја деце у првом нивоу такмичења (међуодељенском)	<ul style="list-style-type: none"> Подржати одржавање и организацију међуодељенских такмичења. Организовати нове спортске садржаје. 	<ul style="list-style-type: none"> број понуђених програма, такмичења број укључене деце квалитетни програми и повећана понуда разних активности 	
4. Унапређење стручног рада	4. 1. Стална едукација субјеката у школском спорту	<ul style="list-style-type: none"> Организовање већег броја предавања и семинара. 	<ul style="list-style-type: none"> број одржаних предавања и семинара с бројем учесника (родитељи, наставници, деца и млади) компетенције предавача 	

5. 2. Приоритети у области: Рекреација и „спорт за све”

Приоритети	Циљеви	Мере	Индикатори	Одговорне стране
1. Подстицање и стварање услова за унапређење рекреације и „спорта за све” за грађане Панчева, а посебно за децу, омладину, жене, особе с инвалидитетом и стара лица	1. 1. Унапредити ставове грађана и грађанки који прихватају важност бављења редовним физичким активностима	<ul style="list-style-type: none"> Едукација грађана Панчева, а посебно деце, омладине, жена, особа с инвалидитетом и старих лица. Кампање и промоције о значају редовног рекреативног вежбања у циљу очувања и унапређења здравља. Промоције о значају превентивне контроле здравља грађана Панчева. Едукација грађана о начину коришћења терена и објеката намењених рекреацији. Едукација спортских радника о спорту као начину терапије Имплементација програма „Календар здравља”. 	<ul style="list-style-type: none"> број едукативних програма број учесника ниво образованости едукатора број кампања и промотивних активности оцена учесника програма 	Локална самоуправа, образовне установе, Дом омладине, Културни центар, Завод за јавно здравље, Факултет за физичку културу, Републички и Покрајински завод за спорт, Дом здравља, удружења грађана
	1. 2. Унапредити финансирање програмских активности у области рекреације и „спорта за све”	<ul style="list-style-type: none"> Креирање конкурса у области рекреације, као и дефинисање правилника и критеријума. Едукација удружења грађана и спортских радника у циљу конкурсања за средства код других нивоа власти или фондова. 	<ul style="list-style-type: none"> повећан број разноврсних пројеката за жене, стара лица и особе с инвалидитетом повећана средства с других нивоа власти 	Локална самоуправа, спортски савези, клубови и удружења грађана, Покрајински и Републички завод за спорт

		<ul style="list-style-type: none"> • Подршка радничким и сеоским спортским играма. 	Критеријуми конкурса чији је фокус укључивање жена, особа са инвалидитетом, деце младих и старих	
	1. 3. Подизање свести о потреби редовне контроле здравља за бављење рекреацијом	<ul style="list-style-type: none"> • Систематски прегледи рекреативаца. • Здравствено-васпитни рад и едукација рекреативаца. • У јавном градском позиву за су/финансирање пројеката и програма, успоставити као критеријум – обавезу контроле здравља код рекреативаца, у складу са Законом о спорту. 	– повећан број лекарских прегледа особа које се редовно баве рекреацијом	Дом здравља
	1. 4. Побољшана сарадња локалне самоуправе са школама, организацијама, удружењима и савезима пензионера, гранским спортским савезима, ради повећања обухвата и развоја нових облика и садржаја који су намењени женама, особама с инвалидитетом и старијим лицима	<ul style="list-style-type: none"> • Потписивање протокола о сарадњи. • Креирање конкурса и подстицање иновативних програма и пројеката. • Организовање манифестација које укључују грађане Панчева, а посебно децу, омладину, жене, особе с инвалидитетом и стара лица. 	<ul style="list-style-type: none"> – значај и број потписаних уговора и споразума – квалитет и број програма и пројеката којима се финансирају потребе у области рекреације и „спорта за све“ – број одобрених пројеката и програма – број манифестација и учесника 	Локална самоуправа, спортски савези, клубови и удружења грађана, Покрајински и Републички завод за спорт, Комисија за спорт, Савет за спорт, Савет за родну равноправност
2. Подржати функционисање програма и пројеката Савеза за рекреацију	<p>2. 1. Обезбедити лице које ће се бавити рекреацијом и „спортом за све“</p> <p>2. 2. Расписивање јавног позива за су/финансирање пројеката за реализацију Стратегије у области рекреације</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Обезбедити средства за финансирање плате и материјалних трошкова Савеза за рекреацију, као и за програмске и пројектне активности. • Креирање конкурса у области „спорта за све“, као и дефинисање правилника и критеријума. • Едукација удружења грађана и спортских радника у циљу конкурсисања за средства код других нивоа власти или фондова. 	<ul style="list-style-type: none"> – повећан број разноврсних пројеката – број едукација и квалитет – износ средстава из других извора 	Локална самоуправа, спортски савези, клубови и удружења грађана, Покрајински и Републички завод за спорт и медицину спорта

5. 3. Приоритети у области: Спортска инфраструктура

Приоритети	Циљеви	Мере	Индикатори	Одговорни
1. Решавање имовинско-правних проблема спортске инфраструктуре	1. 1. Легализација објеката, решавање спорова и/или добијање употребних дозвола за спортске објекте у граду и насељеним местима, у циљу привођења намени	<ul style="list-style-type: none"> Формирати тим стручњака запослених у локалној самоуправи, који ће се бавити правним и грађевинским питањима, у циљу привођења намени спортске инфраструктуре. Сачинити листу свих спортских објеката у граду и насељеним местима, с описом њихових правних статуса, власништва, тржишне вредности, старости, процене улагања и сличног. Мапирати просторе и одредити локације за изградњу спортских објеката и усагласити са градским плановима. Обезбедити средства за покретање поступака у циљу решавања имовинско-правних проблема објеката спортске инфраструктуре. 	<ul style="list-style-type: none"> постојање и резултати рада тима стручност и укљученост свих градских одговорних страна постојање ажурне базе – број легализованих објеката/ простора, број покренутих и завршених радова, судских спорова, добијених дозвола 	Комисија за спорт, Савет за спорт, Одсек за спорт, Секретаријат за јавне службе и социјална питања, месне заједнице, Агенција за имовину Града Панчева, Секретаријати ГУ Панчево: за урбанизам, опште и скупштинске послове, заштиту животне средине, привреде и финансија, члан Градског већа задужен са спорт, Спортски савез, грански савези, спортски клубови и удружења грађана, ЈКП „Младост“, ЈП „Дирекција за изградњу и уређење Панчева“, ЈКП „Зеленило“, ЈКП „Младост“, ЈКП „Хигијена“,
2. Санација, реконструкција, адаптација, одржавање и опремање спортске инфраструктуре	2. 1. Обезбеђивање инфраструктурних услова за бављење спортом и рекреацијом у насељеним местима и градским насељима	<ul style="list-style-type: none"> Утврдити приоритете у оквиру санације, реконструкције, адаптације, одржавања и опремања спортске инфраструктуре у свим насељеним местима и градским насељима, на основу испитивања потреба и идеја за недостајућом инфраструктуром. Израдити план санације, реконструкције, адаптације, одржавања и опремања спортске инфраструктуре у свим насељеним местима и градским насељима. Обезбедити средства за реализацију плана санације, реконструкције, адаптације, одржавања и опремања спортске инфраструктуре у свим насељеним местима и градским насељима. 	<ul style="list-style-type: none"> постојање плана и укљученост заинтересованих страна број, квалитет и стандард у областима : санације, реконструкције, адаптације и одржавања објеката и терена квалитет и количина набављене опреме опремљеност организација број и квалитет покренутих иницијатива и пројеката самоодрживост и унапређење услуга 	
3. Изградња нових спортских објеката и инфраструктуре	3. 1. Израда идејних и главних пројеката спортске инфраструктуре, у циљу подизања квалитета и капацитета за бављење рекреацијом и спортом у насељеним местима и градским насељима	<ul style="list-style-type: none"> Утврдити приоритете у оквиру изградње нове спортске инфраструктуре у свим насељеним местима и градским насељима, на основу испитивања потреба и идеја за недостајућу инфраструктуру. Израдити план изградње нових објеката спортске инфраструктуре, који ће, поред утврђених потреба МЗ-а, уврстити и изградњу по два терена на сваких 5.000 становника. Обезбедити средства за израду идејних и главних пројеката спортске инфраструктуре у насељеним местима. 	<ul style="list-style-type: none"> постојање плана и укљученост заинтересованих страна у одређивање приоритета број, квалитет и стандард урађених пројеката број финансираних и реализованих пројеката 	
	3. 2. Задовољавање потреба грађана за новим објектима инфраструктуре	<ul style="list-style-type: none"> Изградња нових објеката спортске инфраструктуре на основу плана. 		

4. Спортска инфраструктура за децу, омладину и особе с инвалидитетом	4. 1. Подизање квалитета и капацитета за бављење рекреацијом и спортом спортске инфраструктуре намењене деци, омладини и особама с инвалидитетом	<ul style="list-style-type: none"> • Изградња физкултурних сала за школе „М. Мандић“, „Д. Парлић“ и „Ј. Бандур“, као и за основне школе у Иванову и Глогоњу. • Израдити план реконструкција постојећих школских сала и дворишта школа и вртића. • Израда плана и утврђивање потреба за изградњу и реконструкцију дечјих игралишта уз консултације с децом. • Израда плана и утврђивање потреба за изградњу спортске инфраструктуре за особе с инвалидитетом. • Уклањање архитектонских баријера и реализација Стратегије приступачности особа с инвалидитетом у објектима спортске инфраструктуре. • Улагање у рекреативну наставу деце и младих, и инфраструктуру спортских и рекреативних објеката ван града. • Прилагођавање дечјих игралишта справама које су доступне деци са инвалидитетом 	<p>– постојање плана и укљученост заинтересованих страна у одређивање приоритета</p> <p>– број, квалитет и стандард урађених пројеката</p> <p>– број финансираних и реализованих пројеката</p> <p>– број корисника панчевачких одмаралишта и задовољство услугама</p>	<p>Министарство омладине и спорта, Покрајински секретаријат за спорт и омладину</p> <p>Туристичка организација Панчево, основне и средње школе на територији Панчева, Канцеларија за младе, Дом омладине Панчево, Културни центар и домови културе у насељеним местима, Народни музеј, Историјски архив и библиотеке, локални медији и спортски новинари</p>
5. Култура сећања и информисање у спорту	5. 1. Унапредити и подржати информисање о спорту и промоцију здравих стилова живота, бављење спортом и рекреацијом	<ul style="list-style-type: none"> • Подржати, сачувати и унапредити постојеће садржаје и формате о спорту у традиционалним медијима. • Омогућити креирање и емитовање/штампање информативних садржаја о спорту. • Користити у већем капацитету могућности нових медија у информисању о спорту, пре свега друштвених мрежа и интернет портала. • Повећати доступност информација о услугама свих релевантних установа и спортских организација на територији града, пре свега, путем интернета – сопствених званичних интернет презентација и профила на друштвеним мрежама и умрежавањем с другим медијима и институцијама. • Подржавати и охрабривати редовно објављивање независне иницијативе у области информисања о спорту, рекреацији и здрављу. 	<p>– број програма и садржаја</p> <p>– потписани меморандуми о сарадњи</p> <p>– број уступљених/ додељених простора</p> <p>– постојање спортског одсека у установама културе (музеј, библиотека...)</p>	
	5. 2. Унапређење сарадње с установама културе и афирмација спорта и културе сећања	<ul style="list-style-type: none"> • Успостављање сарадње с установама и домовима културе у циљу заједничког деловања и боље расподеле и управљања заједничким градским ресурсима. • Подршка културним програмима који промовишу спорт, физичку активност и здраве стилове живота (манифестације, концерти, изложбе, филмска и позоришна продукција, библиотеке...). • Подршка култури сећања и промоцији спорта Панчева (израда спомен-соба, збирки, легата, публикација, истраживања...). • Награђивање најбољих спортиста и спортских радника. 		

5. 4. Приоритети у области: Развој и унапређење врхунског спорта

Приоритети	Циљеви	Мере	Индикатори	Одговорни
1. Задржавање талентованих и врхунских спортиста у граду	1. 1. Задржавање такмичара у колективним спортовима у граду	<ul style="list-style-type: none"> Обезбеђивање финансијских услова за стручни рад и припреме селектираних група. Организовање исхране у специјализованом ресторану за спортисте. Стипендирање талентованих спортиста. Формирање спортског одељења у средњој школи. Конкурс за награђивање врхунских спортиста. Подршка организацији манифестација и прослава успешних спортских резултата (дочек спортиста). 	<ul style="list-style-type: none"> – национални и међународни резултати у кадетском и јуниорском узрасту – број спортиста стипендиста – број ученика спортиста у спортском одељењу 	Спортски савез, клубови, грански савези, Покрајински секретаријат за спорт, Министарство спорта РС, Олимпијски комитет, Савет и Комисија за спорт, локална самоуправа
	1. 2. Задржавање такмичара у индивидуалним спортовима када дођу до сениорске репрезентације			
2. Остваривање међународних врхунских резултата	2. 1. Стварање сениорских репрезентативаца и повећање учешћа на међународним такмичењима	<ul style="list-style-type: none"> Обезбеђивање средстава за квалитетне турнире и званична такмичења. 	<ul style="list-style-type: none"> – број одлазака на међународна такмичења – остварени резултати на међународним такмичењима 	
	2. 2. Примењивање савремених научних достигнућа и међународна стручна сарадња	<ul style="list-style-type: none"> Одлазак на стручне семинаре и међународне научне симпозијуме у области спорта. Организација међународних и стручних манифестација у нашем граду. 	<ul style="list-style-type: none"> – број и кредибилитет међународних спортских симпозијума – број позваних спортиста у националну селекцију – извештаји и налази тестирања спортиста од стране референтних завода за спорт 	
	2. 3. Мапирање и селекција врхунских спортова у граду	<ul style="list-style-type: none"> Израда годишњег плана финансирања за велика такмичења. 	<ul style="list-style-type: none"> – однос јавног мњења према спортским резултатима у нашем граду и њихова репутација у националним савезима 	
3. Дефинисање клубова носилаца појединих спортских грана	3. 1. Укључивање клубова у пирамидални систем кроз узајамне интересе	<ul style="list-style-type: none"> Посредовање Града, Спортског савеза и Гранског савеза Града у удруживању и сарадњи клубова. 	<ul style="list-style-type: none"> – тенденција удруживања и смањење броја клубова – спортски резултати носилаца 	
	3. 2. Праћење спортских резултата носилаца у јуниорском и кадетском узрасту	<ul style="list-style-type: none"> Формирање експертске комисије за праћење спортских резултата у граду, праћење резултата и извештавање. 	<ul style="list-style-type: none"> – остварени резултати у јуниорском и кадетском узрасту 	
4. Унапређење сарадње са Спортским савезом	4. 1. Формирање заједничких стручних комисија за израду правилника и критеријума за изградњу праведног и одрживог система	<ul style="list-style-type: none"> Израда правилника о праву на коришћење спортских објеката. Унапређење правилника о бодовању спортских клубова за финансирање. 	<ul style="list-style-type: none"> – постојање правилника, донетих уз консултације с актерима у спорту – индивидуални и екипни резултати верификовани од националних савеза 	

5. 5. Приоритети у области: Спортски стручњаци и стручњаци у спорту

Приоритети	Циљеви	Мере	Индикатори	Одговорни
1. Применити најновија научна и техничка достигнућа у тренажном процесу	1. 1. Унапредити стручни и научно-истраживачки рад у спорту	<ul style="list-style-type: none"> • Организовање и праћење семинара, трибина, предавања за стицање лиценци. • Примењивање научних радова. • Сарадња с високошколским установама, Покрајинским и Републичким заводом за спорт. • Едукација и стимулација инклузивних програмима у спорту 	<ul style="list-style-type: none"> – статистички подаци о броју семинара, броју учесника – примена научних радова – повећан број ангажованих стручњака - Број инклузивних програмима у спорту 	Одсек за спорт, Спортски савез, грански савези, клубови, спортске организације, спортска удружења, медији, установе, национални грански савези, спортски инспектори
2. Транспарентност и увид у стручне квалификације спортских стручњака и стручњака у спорту	2. 1. Формирање базе података и праћење свих спортских стручњака и стручњака у спорту, и укључивање у тела и органе система спорта	<ul style="list-style-type: none"> • Надзор у клубовима и спортским организацијама и праћење резултата рада. • Стална комуникација с јавношћу. • Округли столови, разговори, дискусије, размена искустава. • База података свих сп. стручњака и стр. у спорту. 	<ul style="list-style-type: none"> – извештаји, постојање базе, број дискусија, информације у медијима, стручним часописима, порталима... – број спортских стручњака укључених у одлучивање у систему мера 	
	2. 2. Да с најмлађима раде најбољи и најквалификованији стручњаци; здравље, безбедност и добробит детета и спортисте испред резултата, репутације, школе, клуба, тренера...	<ul style="list-style-type: none"> • Едукација, трибине и упућивање на здраве животне навике и значај физичког вежбања. • Упућивање на здрав и безбедан начин бављења спортом. • Праћење развоја младих спортиста. • Стварање базе тестова. • Указивање на значај игре и рекреативног бављења спортом. • Израда и усвајање етичког кодекса за рад с децом и младима. 	<ul style="list-style-type: none"> – праћење резултата деце, масовност, селекција – постизање резултата у врхунском спорту – број едукација и трибина – израђен и усвојен кодекс – број програма који промовишу спорт и игру 	
3. Дефинисање критеријума за финансирање и заштиту спортских стручњака и стручњака у спорту, и признавање њиховог доприноса	3. 1. Подизање капацитета и квалитета стручног рада у остваривању планираних спортских резултата	<ul style="list-style-type: none"> • Унапредити и подржати менторски рад. • Едукација и школовање тренера. • Усавршавање тренера. • Координација свих спортских потенцијала. 	<ul style="list-style-type: none"> – број извештаја – напредовање селекција и појединаца – број врхунских резултата – број тренера ангажованих у репрезентативним селекцијама 	
	3. 2. Поштовање постојећих законских регулатива статуса тренера и дефинисање надзора и контроле стручног рада	<ul style="list-style-type: none"> • Одлазак у клубове и спортске организације. • Праћење тренажног процеса. • Праћење селекцијског процеса. • Израда планова и програма. 	<ul style="list-style-type: none"> – број обилазака клубова и извештаја о утврђеним мерама – извештавање о испуњењу циља, проценат и квалитет реализације планова и програма 	
	3. 3. Мотивисати тренере који су се афирмисали у раду с млађим категоријама	<ul style="list-style-type: none"> • Утврдити критеријуме за рангирање и мотивисање тренера у годишњим акционим плановима и јавним конкурсима за су/финансирање. 	<ul style="list-style-type: none"> – постојање критеријума и давања на основу резултата појединаца и селекција – број тренера и њихов статус – плате, једнократне помоћи, признања 	

5. 6. Приоритети у области: Спречавање насиља у спорту, антидопинг и спортска медицина

Приоритети	Циљеви	Мере	Индикатори	Одговорни
1. Превенција и спречавање негативних појава у спорту (укључујући насиље и допинг)	1. 1. Обезбеђено функционисање система примарне превенције насиља и недоличног понашања на спортским приредбама и манифестацијама	<ul style="list-style-type: none"> Усвајање етичког кодекса понашања функционера и спортских радника, чланова спортских клубова и процедуре у случају кршења. 	<ul style="list-style-type: none"> – усвојен и потписан кодекс од стране наведених и Спортског савеза -кодекс се односи на све видове насиља 	Локална самоуправа, Спортски савез, Савез за школски спорт, Њачки парламенти, навијачке групе, омладински радници, клубови и удружења
		<ul style="list-style-type: none"> Увођење етичког кодекса у школски спорт и спортске активности у образовно-васпитном систему и процедуре у случају кршења. 	– усвојен и потписан кодекс од стране школа и Спортског савеза	
		<ul style="list-style-type: none"> Информисање и едукација о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама, етичког кодекса и правила понашања на спортским манифестацијама. 	– број програма и пројеката	
		<ul style="list-style-type: none"> Успостављање политике подршке истинским навијачима, успостављање награде и проглашења клубова/школских селекција без инцидентног понашања. 	– број додељених признања и награда	
		<ul style="list-style-type: none"> Подстицање навијања за школске и градске селекције, развијање привржености заједници, препознавање одељења, школе, клуба којем се припада (кампање). 	<ul style="list-style-type: none"> – број укључене деце – број додељених признања 	
		<ul style="list-style-type: none"> Промоција превентивне и едукативне улоге играча и клубова у образовним установама; обиласци школа. 	– број посета школама и посећеност	
		<ul style="list-style-type: none"> Подршка манифестацијама по принципу „важно је учествовати“. 	<ul style="list-style-type: none"> – број организованих манифестација – број подржаних програма омладинског рада 	
		<ul style="list-style-type: none"> Едукација, информисање и сензибилизација наставника физичког васпитања за рад с ученицима на промовисању културе ненасиља и укључивања свих ученика у физичку активност уопште, у циљу враћања ауторитета наставника. 	<ul style="list-style-type: none"> – број укључених наставника физичког васпитања; обука се налази у каталогу Просветног савета – број организованих едукација – број организованих радионица 	
	<ul style="list-style-type: none"> Укључивање родитеља ученика који се баве спортом у активности у вези с промоцијом културе ненасиља, „позитивног навијања“, организацију и реализацију такмичења, турнира и смотри, кроз едукације организоване путем Савета родитеља и у спортским клубовима. 	– број и заинтересованост укључених родитеља		
	1. 2. Обезбеђено функционисање система секундарне превенције		<ul style="list-style-type: none"> Локална самоуправа обуставља финансирање клубова уколико у њима има случајева насиља, на основу покренутих казних поступака и изречених мера; убацити клаузулу у уговор. 	– број раскинутих уговора
<ul style="list-style-type: none"> Обавезивање буџетских корисника на организовање и/или активно учествовање у едукацијама у вези са спречавањем насиља и допингом, активно праћење и пружање информација о овим темама (овај критеријум као предуслов за учешће на конкурсима). 			<ul style="list-style-type: none"> – учешће и организација едукативних садржаја – усвојен критеријум у јавном позиву 	

	<p>1. 3. Обезбеђена медијска подршка у креирању и спровођењу политике ненасиља у спорту</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Кампања афирмације позитивног клупског навијања, организовање фер-плеј и других навијачких кампања, едукације навијача и навијачких група. • Израда споразума с локалним медијима, у складу с Кодексом УСНС-а, о примени и афирмисању мера из стратегија о спорту и спречавању насиља у спорту (локалне и националне). • Укључивање познатих панчевачких спортиста у медијско промовисање позитивних вредности. • Организовање спортских новинарских секција у школама, едукација деце и младих о спортском извештавању и навијању, као вид својеврсне вршњачке едукације. 	<p>– број организованих едукација – број полазника</p> <p>– потписан споразум између медија, Спортског савеза и локалне самоуправе</p> <p>– број укључених спортиста – број промоција</p> <p>– број секција – број укључене деце</p>	<p>спорт</p> <p>Спортски новинари</p>
	<p>1. 4. Подизање свести појединаца и заједнице о утицају допинга на здравље</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Организовање едукација и промоција на различитим нивоима о допингу, уз учешће струка АДАС-а. • Организовање едукација о здравој исхрани и суплементацији на различитим нивоима. 	<p>– број организованих едукација – број промотивних програма – квалитет промоција и едукација – разноврсност циљних група: учесник у физичкој активности, тренер, родитељ, клуб, теретане, фитнес центри</p>	<p>Дом здравља Панчево, Завод за јавно здравље Панчево</p>
<p>2. Спортска медицина – здравље и физичка активност као нераскидива веза</p>	<p>2.1. Подизање квалитета и разноврсности рада Одсека за медицину спорта Дома здравља, уз повезивање са школама, клубовима и другим субјектима који организују физичке активности</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Промовисање физичке активности и спорта као првог фактора превенције хроничних незаразних болести уз афирмацију спортских секција у школама. • Израда програма и пројеката који уводе „активни велики одмор“ у школе и промовишу „школску торбу као фактор ризика“, у циљу едукације учитеља, наставника и родитеља о деформитетима и променама постуралног статуса деце услед ношења превеликог терета на леђима. • Кампање и програми о обавезном адекватном и доследном спровођењу наставе физичког васпитања у нижим разредима основне школе (1–4. разреда). • Укључивање у систем спортских прегледа већег обухвата учесника у физичким активностима (предшколци, школска деца, рекреативци, спортисти) • Омогућавање организовања спортских систематских прегледа на локацији клуба/удружења у којима вежбају особе с инвалидитетом. • Унапређени информациони системи у спорту кроз формирање, ажурирање и размену података значајних за спорт. • Израда програма и пројеката за наменско опремање Одсека за спортску медицину у складу с текућим потребама и научним новинама (стављање у функцију, обнова и набавка опреме за тестирања, дијагностику и терапију). 	<p>– број промоција, кампања и едукација – број деце, родитеља и просветних радника</p> <p>– број клубова који су се одазвали – број прегледаних</p> <p>– број клубова који су се одазвали – број прегледаних појединаца – број написаних и реализованих пројеката</p>	

6. Учесници у изради Стратегије

Захваљујући учесницима истраживања, округлих столова и панел дискусија, члановима радних група, представницима удружења и клубова, установа и институција, стручњацима, врхунским спортистима, који су показали заинтересованост и ентузијазам да учествују у процени претходног и изради новог стратешког документа за развој спорта у Панчеву, панчевачки спорт наставља свој сигурни развој.

Широко учешће заинтересованих говори о свести и жељи заједнице, суграђана и суграђанки, да се успостављају стандарди и ради на унапређењу квалитета живота у граду и у области спорта.

Посебну захвалност упућујемо свима који су допринели током овог процеса и израде документа.

Тим за израду Стратегије развоја спорта Града Панчева 2015–2018.

Тим именован од стране градоначелника:

1. Ненад Малетин, дипл. менаџер, координатор Тима за израду Стратегије;
2. Александар Фаркаш, члан Градског већа задужен за ресор спорта, координатор Радне групе „Спортска инфраструктура“;
3. Ненад Марин, генерални секретар Спортског савеза Панчево;
4. мр Бранко Крсмановић, стручни сарадник Секретаријата за јавне службе и социјална питања Градске управе Панчево, координатор Радне групе „Спортски стручњаци и стручњаци у спорту“;
5. Предраг Стојадинов, координатор Савета за спорт Града Панчева, врхунски спортиста, координатор Радне групе „Спортски таленти и врхунски спортисти и спортисткиње“.

Придружени чланови Тима:

1. Марија Ђурчин, шефица Одсека за људске ресурсе Градске управе Панчево, стручна сарадница за истраживање и анализу стања;
2. Биљана Миоч, стручна сарадница Секретаријата за јавне службе и социјална питања Градске управе Панчево, административна и техничка подршка, координаторка Радне групе „Рекреација и спорт за све“;
3. Моника Хусар Токин, задужена за односе с јавношћу и промоцију;
4. проф. мг Иван Миливојевић, координатор Радне групе „Деца и омладина – школски спорт“;
5. др Зоран Ђурђевић, специјалиста медицине спорта, координатор Радне групе „Спречавање насиља у спорту, антидопинг и спортска медицина“.

Чланови радних група

Спортски стручњаци и стручњаци у спорту	Спортска инфраструктура
<ol style="list-style-type: none"> 1. мр Бранко Крсмановић, координатор Радне групе 2. Тихомир Макитан, тренер 3. Иван Крговић, тренер 4. Иван Миливојевић, тренер 5. Љубомир Станишић, тренер 6. Драган Ђорђе, спортски радник 7. Драган Првулов, тренер 8. Гордана Крстић, стручна сарадница у спорту 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Александар Фаркаш, члан Градског већа задужен за ресор спорта, координатор Радне групе 2. Јошка Дудуј, МЗ Иваново 3. Слободан Илић, МЗ Јабука 4. Мирослав Ранчић, МЗ Долово 5. Душан Лукић, МЗ Омољица 6. Данијела Радосавац, дипл. економиста 7. Звонимир Димитријевић, БК „Професионалац“

9. Александар Живковић, новинар
10. Горан Михајлов, репортер
11. Новица Анђелоски, фудбалски судија и секр. Гранског фудбалског савеза
12. Небојша Поповски, тренер
13. Сениша Радловић, тренер
14. Зоран Кокановић, тренер
15. Мухамед Цимеротић, стручњак у спорту

Деца и омладина – школски спорт

1. проф. мг Иван Миливојевић, координатор Радне групе
2. Иван Марковић, ПУ „Дечја радост”
3. Жељко Стајчић, ФК „Мундијал”
4. Душан Лукић
5. Звонимир Димитријевић, Бокс клуб „Професионалац”
6. Руслана Лученко Петрин, Удружење „Позитива”
7. Денис Томовић, Аикидо клуб
8. Иван Ковачевић, Бадминтон клуб „Панчево”
9. Владимир Илић, ОШ „Исидора Секулић”
10. Предраг Милорадовић, РК „Динамо”
11. Јасмина Младеновић, Учитељско друштво
12. Гордана Јосимов, Учитељско друштво
13. Бранко Крсмановић, Одсек за спорт ГУ Панчево
14. Владимир Ристић, Савез за школски спорт
15. Зоран Готхар, „СМС фитнес”
16. Давид Миљковић, „СМС фитнес”
17. Мирјана Савков, „СМС фитнес”
18. Гордана Крстић, Одсек за спорт ГУ Панчево

Спортски таленти и врхунски спортисти и спортисткиње

1. Предраг Стојадинов, координатор Радне групе
2. Гордана Крстић, Градска управа Панчево
3. Звонимир Димитријевић, БК „Професионалац”
4. Љубомир Станишић, Управни одбор Спортског савеза
5. Владимир Илић, ОШ „Исидора Секулић”
6. Ненад Марин, Управни одбор Спортског савеза
7. Јован Опачић
8. Слободан Алексић, секретар ЖОК-а
9. Љиљана Арсенов Дабић

Спречавање насиља у спорту, антидопинг и спортска медицина

1. др Зоран Ђурђевић, руководилац Одсека спортске медицине Дома здравља, координатор Радне групе
2. Биљана Миоч, стручни сарадник, ГУ Панчево
3. др Слободан Овука, директор Дома здравља
4. мр пх. Мирјана Остојин, помоћник директора и пи-ар Завода за јавно здравље Панчево
5. Слободан Битевић, професор физичке културе, врхунски спортиста
6. Зоран Рајачић, представник спортских клубова
7. Јелена Иванчевић, психолог, Дом здравља Панчево
8. Владимир Ристић, професор физичке културе, директор ОШ „Доситеј Обрадовић” Омолџица

8. Маја Димитријевић, акробатски фитнес
9. Владимир Илић, ОШ „Исидора Секулић”, КК „Крис-крос”
10. Иван Миливојевић, професор, „Спортико клуб”
11. Даница Ока, спортски рекреативац
12. Зорица Ока, спортски рекреативац
13. Сава Мијатовић, МЗ Омолџица, спортски рекреативац
14. Анита Бисак, бивша пливачица
15. Драган Колунџић, Градска управа, урбанизам
16. Мирослав Маринковић, ГУ, Агенција за имовину
17. Видосава Видановић, одборница Скупштине Града
18. Милан Станишић, директор ЈКП-а „Младост”
19. Иван Ковачевић, Бадминтон клуб „Панчево”
20. Милица Ускоковић, Бадминтон клуб „Панчево”
21. Предраг Станковић, МЗ Старчево, стони тенис
22. Марко Ивошевић, ОИ „Надел” Старчево
23. Ненад Арсић, ЈКП „Младост”
24. Владимир Пузовић, МЗ Долово
25. Марко Радаковић, члан Градског већа задужен за младе
26. Божидар Проле, ЈКП БНС
27. Недељко Јандрић, МЗ Банатско Ново Село
28. Бранка Марић, ЈП „Дирекција за изградњу и уређење Панчева”
29. Јоргованка Голубовић, Градска управа
30. Владимир Ристић, Савез за школски спорт
31. Бранко Крсмановић, Одсек за спорт ГУ Панчево
32. Сава Ђурић, МЗ Банатски Брестовац
33. Бранко Бокун, МЗ Качарево
34. Љубомир Станишић, Џудо клуб „Динамо”
35. Богољуб Ђурица, МЗ Качарево
36. Марко Чакан, МЗ Иваново

Рекреација и „спорт за све”

1. Биљана Миоч, стручна сарадница Градске управе Панчево, координаторка Радне групе
2. Ненад Миковић, „СМС фитнес”
3. Милица Тодоровић, Савет за родну равноправност
4. Денис Томовић, Аикидо клуб
5. Јанез Крањц, РК „Свет рођења”
6. Мирјана Савков, „СМС фитнес”
7. Дубравка Николовски, Завод за јавно здравље Панчево
8. Гордана Крстић, Одсек за спорт ГУ Панчево
9. Војислав Шимшић, пензионер
10. Иван Миливојевић, „Спортико клуб”
11. Душан Суџуковић, „Saroeiga”
12. Снежана Ђорђевић
13. Снежана Остојић
14. Лидија Живановић
15. Руслана Луценко Петрин, Удружење „Позитива”
16. Бранислав Ровчанин, директор Туристичке организације Панчево
17. Драган Ђорђе, спортски радник
18. Маја Димитријевић, акробатски фитнес
19. Невенка Кљајић, Секретаријат за јавне службе и социјална питања ГУ Панчево
20. Марија Команов, Канцеларија за младе, Секретаријат за јавне службе и социјална питања ГУ Панчево

Учесници округлог стола

<ol style="list-style-type: none"> 1. Предраг Стојадинов, Савет за спорт, координатор 2. Љубомир Станишић, Управни одбор Спортског савеза, члан 3. Бранко Крсмановић, Секретаријат за јавне службе и социјална питања ГУ Панчево, стручни сарадник у спорту 4. Гордана Крстић, Комисија за спорт, члан 5. Жикица Милосављевић, Савет за спорт, члан 6. Тихомир Макитан, Управни одбор Спортског савеза, члан 7. Нађа Хигл, Савет за спорт, заменик координатора 8. Ненад Марин, Управни одбор Спортског савеза, члан 	<ol style="list-style-type: none"> 9. Милан Станишић, директор ЈКП-а „Младост“ 10. Иван Миливојевић, Управни одбор Спортског савеза, члан 11. Душко Бокшан, Управни одбор Спортског савеза, члан 12. Дарко Јовичић, Управни одбор Спортског савеза, председник 13. Ненад Славковић, Комисија за спорт, члан 14. Александар Фаркаш, Комисија за спорт, председник 15. Марија Ђурчин, спољни сарадник Тима за израду Стратегије развоја спорта 16. Ненад Малетин, координатор Тима за израду Стратегије развоја спорта
--	--

Учесници, клубови и удружења у процесу анализе стања

Учесници заједничког састанка градских организација у Великој сали ГУ Панчево					
Бр.	Име и презиме	Организација	Бр.	Име и презиме	Организација
1.	Синиша Радуловић, тренер	ФК „Железничар“	48.	Александар Слепчевић, играч	КК „Тамиш“
2.	Жељко Стајчић, играч	ФК „Железничар“	49.	Тијана Миљковић, играчица	ЖОК
3.	Горан Јањовић, председник	ФК „Динамо 1945“	50.	Огњен Матијавић, такмичар	ВК „Тамиш“
4.	Слободан Режа, председник	ТК „Динамо“	51.	Стефан Станковић, такмичар	КК „Динамо“
5.	Даница Панџић, такмичарка	КМК „Карађорђе“	52.	Матеја Жалац, играч	ФК „Динамо“
6.	Ирина Иричанин, такмичарка	ОК „Одбојка 013“	53.	Страхиња Нинковић, играч	ФК „Динамо“
7.	Гордана Крстић, стр. сарадница	Градска управа	54.	Владана Закић, тренер	КК „Крис-крос“
8.	Тихомир Макитан, тренер	КК „Младост“	55.	Милан Кузмановић, тренер	„Пантерс“
9.	Драган Првулов, тренер	КК „Крис-крос“	56.	Драгана Павловић, председница	ФК „Динамо“
10.	Зоран Наунковић, спорт. директор	ФК „Железничар“	57.	Ненад Радојевић, тренер	ФК „Динамо“
11.	Ламброс Худелудис, председник	ПАК „Матерхорн“	58.	Матеја Лукић, играч	ФК „Динамо“
12.	Слободан Анђелковић, тренер	ФК „Железничар“	59.	Јелена Лазић, играчица	ОК „Динамо“
13.	Иван Миливојевић, тренер	„Спортско клуб“	60.	Алекса Јевтић, играч	ФК „Динамо“
14.	Марјан Лукић, секретар	ТК „Тамиш“	61.	Слободан Маринковић, тренер	АК „Динамо“
15.	Георге Помана, тренер	КМК „Карађорђе“	62.	Марко Миловановић, секретар	АК „Динамо“
16.	Александар Владисављевић, тренер	ОК „Одбојка 013“	63.	Војислав Стојилковић, играч	КК „Динамо“
17.	Љубиша Волаш, такмичар	КМК „Карађорђе“	64.	Јован Њагул, такмичар	КЕС „Вир“
18.	Слободан Битевић, такмичар	КК „Динамо“	65.	Никола Крстић, председник	КК „Динамо“
19.	Радисав Лукић, члан УО	ЖРК „Динамо“	66.	Миодраг Тасић, тренер	КК „Тамиш“
20.	Петар Шешлија, тренер	КК „Крис-крос“	67.	Иван Ковачевић, председник	БК Панчево
21.	Војислав Урошевић, играч	„Пантерси“	68.	Никола Јовановић, такмичар	КК „Динамо“
22.	Илија Етински, играч	„Пантерси“	69.	Предраг Милорадовић, тренер	РК „Динамо“
23.	Милан Спиридонов, играч	ФК „Железничар“	70.	Александар Павковић, члан УО	ФК „Динамо“
24.	Лазар Танасковић, играч	ФК „Железничар“	71.	Илија Калинић, играч	ВК „Тамиш“
25.	Милан Паић, тренер	ТК „Динамо“	72.	Даша Михаиловић, играчица	ЖОК
26.	Андреа Алексић, такмичарка	КМК „Карађорђе“	73.	Бојана Станковић, играчица	ЖОК
27.	Јована Марић, такмичарка	ОК „Одбојка 013“	74.	Славен Јурић, играч	ФК „Динамо“
28.	Бранко Крсмановић, стр. сарадник	Градска управа	75.	Жарко Тодоровић, тренер	ФК „Динамо“
29.	Биљана Миоч, стр. сарадница	Градска управа	76.	Зоран Нешковић, координатор	ФК „Динамо“
30.	Бјанка Петковић, играчица	ЖОК	77.	Владан Абрамовић, играч	КК „Тамиш“

31.	Дина Соломун, играчица	ЖОК	78.	Иван Букур, играч	КК „Тамиш”
32.	Ненад Соколовић, тренер	КК „Динамо”	79.	Милан Смилић, тренер	ВК „Тамиш”
33.	Сања Варсаковић, такмичарка	КК „Динамо”	80.	Милош Ђорђевић, такмичар	ВК „Тамиш”
34.	Срђан Јокић, такмичар	КК „Младост”	81.	Ана Вуколић, играчица	ЖОК
35.	Владимир Илић, председник	КК „Крис-крос”	82.	Кристијан Стојанов, тренер	ФК „Динамо”
36.	Славко Батур,	ВК „Динамо”	83.	Милица Ускоковић, играчица	ВК „Панчево”
37.	Коста Мирковић, тренер	ТК „Тамиш”	84.	Мирјана Савков, менаџерка	„СМС фитнес”
38.	Жељко Ковач, играч	ФК „Железничар”	85.	Марко Атанасов, председник	ЦК „Панчево”
39.	Звонко Лазаров, тренер	ФК „Железничар”	86.	Дарко Тодоровић, тренер	ЦК „Панчево”
40.	Данијел Милутиновић, тренер	ФК „Железничар”	87.	Слободан Алексић, секретар	ЖОК
41.	Коста Орлов, председник	ШК „С.Г. Глига”	88.	Марина Давинић, играчица	КК „Тамиш”
42.	Иван Крговић, председник	ОК „Одбојка 013”	89.	Душко Бокшан, спорт. директор	ЖОК
43.	Милан Глумац, секретар	ПД „Јеленак”	90.	Мирослав Милошевић, тренер	ФК „Динамо”
44.	Ања Ковачевић, играчица	ЖКК „Тамиш”	91.	Александар Николајевић, тренер	ЖОК
45.	Дејан Живков, тренер	ФК „Динамо 1945”	92.	Душан Милојков, тренер	СТК Панчево
46.	Милица Секулић, играчица	ЖОК	93.	Љубомир Станишић, сп. директор	ЦК „Динамо”
47.	Петар Почуча, тренер	ФК „Динамо”			

Учесници састанака о анализи стања у насељеним местима					
Бр	Име и презиме	Организација	Бр	Име и презиме	Организација
1.	Милош Павић, играч	РК „Јабука”	13.	Војислав Павловић, тренер	ОК „Младост” Омољица
2.	Мирослав Јовановски, играч	РК „Јабука”	14.	Душан Лукић, тренер	ФК „Младост” Омољица
3.	Предраг Живановић, члан УО	РК „Глогоњ”	15.	Немања Рајковски, играч	РК „Глогоњ”
4.	Слободан Пешко, члан управе	РК „Јабука”	16.	Саша Веселиновић, председник	ФК „Глогоњ”
5.	Јовица Станимировић, тренер	КК „Младост” Омољица	17.	Небојша Петровић, члан УО	ФК „Глогоњ”
6.	Илија Николовски, играч	ОФК „Југославија”	18.	Саша Миљковић, тренер	ОФК „Стенли” Глогоњ
7.	Никола Дуковски, играч	ОФК „Југославија”	19.	Томислав Ники, играч	ОФК „Стенли” Глогоњ
8.	Мирослав Калинић, члан управе	РК „Јабука”	20.	Жарко Додић, играч	ОФК „Стенли” Глогоњ
9.	Милорад Ђуровић, председник	ЖРК „Јабука 95”	21.	Никола Илић, тренер	ОФК „Стенли” Глогоњ
10.	Александар Обрадовић, секретар	ФК „Будућност”	22.	Славко Јовановски, играч	ФК „Глогоњ”
11.	Драган Лачић, тренер	ФК „Будућност”	23.	Александар Митрески, играч	РК „Глогоњ”
12.	Сава Мандалинић, председник	ШК „Будућност”			

Остали учесници у процесу анализе стања			
21 рекреативац, пратилац и родитељ из „СМС фитнеса” и Удружења „Позитива”	Учесници састанка спортских организација у Омољици	Ученици/це Гимназије „Урош Предић”, трећи разред, уз помоћ проф. Саве Воденичара	Ученици/це ОШ „Доситеј Обрадовић” Омољица, трећи и четврти разред, уз помоћ директора Владимира Ристића
Ученици/це Машинске школе, трећи разред, уз помоћ проф. Небојше Влатковића	Деца из вртића „Лептирић”, уз помоћ директорке установе Ружице Беч	Ученици ОШ „Исидора Секулић”, разред 6/1, уз помоћ Бранке Бејић и Сање Божић	Ученици ОШ „Јован Јовановић Змај”, шести разред, уз помоћ директора Милоша Благојевића
Учесници он-лајн анонимне анкете за грађане/ке	Учесници састанка спортских организација у Банатском Брестовцу	Учесници састанка спортских организација у Старчеву	Учесници састанка спортских организација у Банатском Новом Селу